

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 6. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEĐAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 205 (13.738)

Trst, sreda, 12. septembra 1990

Kaže, da bo iraška televizija res posredovala govor predsednika ZDA

Senat ZDA izglasoval resolucijo proti »skopuškim« zaveznikom

*Craxi seznanil De Michelisa s prizadevanji voditelja PLO Arafata
Italijanski ministri debatirali o finančni podpori državam v Zalivu*

WASHINGTON, RIM — V ZDA se nadaljuje polemike glede denarnih izdatkov za prevoz in vzdrževanje ameriških vojaških sil v Zalivu (tu je sedaj zbranih že preko 100 tisoč ameriških vojakov). Včeraj se je po opozorilu zunanjega ministra Bakerja oglašil tudi ameriški senat, ki se ni nič kaj spodbudno izrazil glede skromne denarne pomoči predvsem Nemčije in Japonske. Senat je izglasoval tudi resolucijo proti državam, ki naj bi ne prispevale v korist stroškov za ameriško vojaštvo. V tem primeru bi namreč prišlo do močne ohladitve ne samo diplomatskih stikov.

Predsednik Bush je včeraj zvečer v 30-minutnem govoru nastopil pred obema domovima ter poročal o nedavnem zgodovinskem helsinškem srečanju, kjer sta si bila predsednika SZ in ZDA edina v naporih za rešitev zalivske krize. Seveda je podrobneje seznanil predstavnike obeh domov tudi o zalivskem položaju. Danes pa bo Bush registriral poseg, ki naj bi ga nato iraška televizija oddajala po državnih televizijskih mreži.

V Rimu je včeraj tajnik PSI Craxi sprejel italijanskega zunanjega ministra De Michelisa, da bi mu podrobneje poročal o srečanju z voditeljem PLO Arafatom, ki se v zadnjih tednih močno prizadeva, da bi skušal prispevati k mirni rešitvi zalivske krize. Craxi je nadvse pozitivno ocenil politično-diplomatske napore Arafata, ki se je med drugim včeraj srečal z maroškim kraljem Hasanom. Tajnik PSI je obrazložil predlog organizacije PLO, ki med drugim zahteva umik iraških vojaških sil iz zasedenega Kuvajta. Več pogojev je sprejemljivih, je dejal Craxi, nekatera pa bodo najverjetneje naletela na neugoden odziv. Upati je, je zaključil, da bo v naslednjih dneh le prišlo do kakega novega pozitivnega premika med Irakom in ostalimi zainteresiranimi arabskimi državami na poti za mirno rešitev problema.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nevarnost terorizma

DAHRAN — Proiranske teroristične skupine naj bi se že pripravljale na napad na baze ameriške vojske v Savdski Arabiji. Ameriška tajna služba je namreč nabrala že dovolj informacij, ki potrjujejo to domnevo. Zaradi tega je ameriško vojaško poveljstvo uvedlo strožje ukrepe za nadzorovanje ameriških objektov, letališč, postojank v puščavi, pristanišč in vseh krajev, kjer se tako ali drugače zbirajo ameriški vojaki in častniki. Američani kontrolirajo ne le osebne dokumente tujcev, pač pa tudi vozila, da ne bi bil kdo postavil nanje bombo.

Najbolj osumljena, da podžigata novo teroristične izbruhe, sta Abu Nidal, ki je prav pred kratkim preselil svoj generalni štab iz Tripolija v Bagdad, in Abu Abas, ki je leta 1985 vodil preusmeritev ladje Achille Lauro. Ameriška tajna služba pa ne izključuje, da se tudi druge organizacije (kot je PLO, ki podpira Sadama Huseina) pripravljajo na napad. Izslediti teroriste pa je v Savdski Arabiji zelo težko, saj živi tu 300 tisoč Palestincev in pol milijona Jemencev. Teroristi naj bi s poleg tega lahko priskrbeli prave kuvajtske potne liste.

Ameriška vlada je vsekakor že prejšnji teden vključila Irak v seznam držav, ki naj bi podpirale terorizem.

Begunci iz jordskih taborišč se počasi vračajo domov. Na sliki (Foto AP) masa oseb, ki se na sovjetskem letalu antonov 124 vrača v Bangladeš.

Po vrhu v vili »Alle Frattocchie«

Napetost v KPI počasi popušča

RIM — Po »vrhu mislecev« v vili Alle Frattocchie neda le od Rima se je ozračje znotraj KPI precej umirilo, kar bo brez dvoma blagodejno vplivalo tudi na prihodnji kongres stranke. Namen srečanja je bil predvsem ugotoviti, ali je sožitje v stranki, ki se vse bolj razhaja, še možno, in kaže, da so bili njegovi zaključki pozitivni. Tako sta vsaj potrdila D'Alema in Chiarante, ki sta med drugim poudarila, da ni prišlo do nobene preambule, ki bi lahko kakor koli pogojevala kongres. Pojasnila sta tudi, da so vesti v tem smislu, ki so jih objavili nekateri dnevniki, povsem neutemeljene. Časopisi so namreč pisali, da bi se morali na srečanju dogovoriti o nekaterih načelih, ki naj bi potrdili skupno identiteto stranke oziroma ki naj bi razpadajoči stranki potisnili v »skupni dom«.

V resnici se na srečanju ni govorilo niti o novem imenu stranke, saj bo to vprašanje na dnevnem redu zasedanja centralnega komiteja. Vsekakor pa je bil govor o pravilih, ki naj bi jih komunisti v bodoče spoštovali. Vendar so v manjšini KPI tudi taki, ki bi morebitno preambulo pozitivno sprejeli. Bertinotti je na primer dejal, da bi lahko predstavljala »najmanjši skupni imenovalec za kongres, saj obstaja nevarnost, da se bo kongresna razprava osredotočila le na dva politična predloga«. Koliko se je ozračje dejansko umirilo, pa bo treba počakati vsaj do ponedeljka, ko bo zasedalo strankino vodstvo. Seja je bila predvidena že za jutri, vendar so jo iz praktičnih razlogov prenesli.

Bodratov poseg na prazniku prijateljstva v Cagliariu

Levica KD bolj naklonjena Andreottiju kot Forlaniju

CAGLIARI — Na demokrščanskem prazniku prijateljstva je bil včeraj na vrsti Guido Bodrato, eden od liderjev levice KD. V svojem posegu je večkrat poudaril, da bo strankina levica sledila Ruffillijevi liniji, ki združuje proporcio prisotnost v vladi in njeno stabilnost. Bodratova potrditev je bila hkrati odgovor predstavniku strankine večine Legi, ki je predlagal, da bi sledili Andreottijevim načelom in ločili vprašanje institucionalne reforme od vprašanja možnosti vladanja. Bodrato je nato še izjavil, da pričakuje nove predloge večine, mimogrede pa je tudi omenil, da je levica KD bolj naklonjena Andreottiju kot Forlaniju, saj je »lažje najti politično soglasje pri osebi, ki prizna, da težave obstajajo, kot pri taktih, ki probleme vselej potiskajo v ozadje«. Emilio Colombo, ki je sicer že odpotoval iz Cagliarija pa je prav včeraj izjavil, da ima prav Forlani vse pogoje v rokah, da lahko stranko potegne iz krize, v katero je zašla. Še več, Forlani je edini, ki lahko spet ustvari strankino enotnost in začne novo politično razpravo z ostalimi strankami večine.

Glede institucionalnih reform je Bodrato opomnil, da razprava napreduje tako počasi, ker posamezne stranke bolj skrbijo za škodo, ki bi jo

lahko utrpele zaradi volilne reforme, kot pa za splošno korist. Levica KD bo zato nadaljevala po začrtani (Ruffillijevi) poti, vendar če bo v stranki prevladala izbira, s katero se levica ne bo strinjala, jo bo vsekakor spoštovala, vendar se bo zavzemala za sprejetje njenih amandmajev. Volilna reforma pa ni po mnenju Bodrata edini problem, ki ga mora vlada reševati. Pred vrati je gospodarski manever, ki bo za vlado nova odskočna deska.

O odnosih s KPI je bivši podtajnik KD dejal, da se s precejšnjo težavo rešuje zgodovinskih oklepov, zato je težko oceniti, kako se bodo razvijali odnosi med komunisti in demokrščansko levico. Zaenkrat Occhettovo stranko skrbi predvsem iskanje novih zavezništov, ki ji bodo pomagala preživeti, kajti komunisti še niso odmislili zastaranih političnih formul.

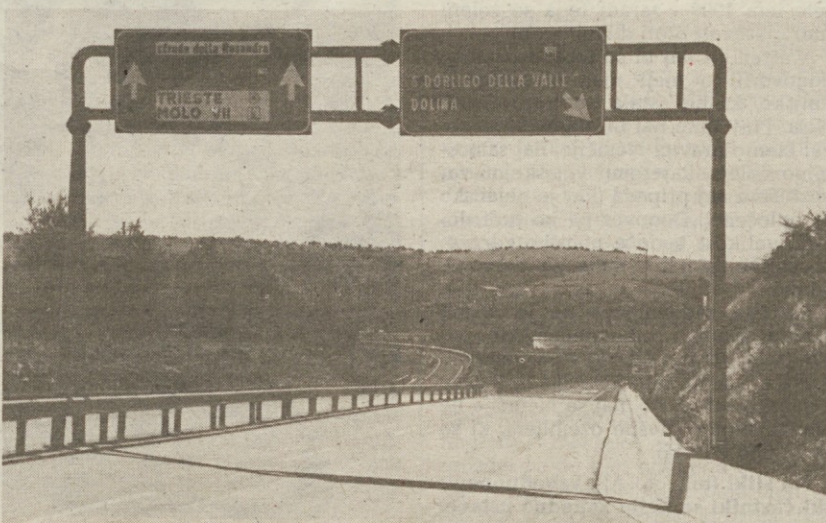
Bodrato ni obšel niti odnosov s socialisti, za katere meni, da bi bilo njihovo utrjevanje koristno za demokratsko življenje. KD in PSI sta stranki, ki sta poživili italijansko politiko, a sta jo tudi paralizirali. Sedanja PSI teži k temu, da bi Krščansko demokracijo potisnila čim bolj na desno, na to pa strankina levica ne sme in ne more pristati.

Na območju dolinske občine so postavili dvojezične smerokaze Izročili namenu nov odsek hitre ceste

TRST — Ob prisotnosti ministra za prevoze Carla Berninija so včeraj izročili namenu nov odsek tržaške hitre ceste, ki povezuje državno cesto 202 s tržaškim pristaniščem. Po odprtju novega odseka manjka še sorazmerno kratek del za dopolnitev povezave Trsta z državnim avtocestnim omrežjem, toda manjkajoči odseki so tehnično najbolj zahtevni, saj je med temu tudi tisti od Katinare do Padrič.

Včerajšnje odprtje je bilo tudi v posebno zadoščenje upraviteljem dolinske občine in vseh ostalih slovenskih organizacij, ki so se dosledno zavzele zato, da bi bili smerokazi dvojezični. Vsaj na območju dolinske občine so pri izhodih oziroma vstopih na avtocesto postavili table z napisom San Dorligo-Dolina kot kaže fotografija Davorina Križmančiča.

NA 4. STRANI

Super bencin kmalu dražji

Cena super bencina naj bi v kratkem poskočila za nadaljnjih 10 lir. Včeraj je namreč vodstvo italijanskih naftnih družb sporočilo, da je na podlagi običajnega vsakotredenska izračuna poprečnih cen naftnih proizvodov v državah Evropske skupnosti napočil čas, da bi cene vseh omenjenim proizvodov narasle. Super bencin naj bi po novem tako veljal 1560 lir, neosvinčeni pa 1510. Dizelsko gorivo naj bi naraslo za 15 lir za liter (sedaj velja 1019 lir), gorivo za ogrevanje za 26 lir (sedaj velja 965), gorilno olje pa za 17 lir (sedaj 579).

Ministrski svet je na svoji zadnji seji med drugim sklenil, da naj bi nova podražitev naftnih proizvodov štel tudi za izračun stopnje inflacije. Prejšnja dva porastka namreč niso vsteli v ta izračun. O podražitvi se bo vsekakor dokončno izrekel CIP.

Predsednik zvezne vlade Marković vztraja pri svojem programu Slovenska in zvezna vlada o ustavnih amandmajih

LJUBLJANA — Dopoldne so se v prostorih izvršnega sveta skupščine Republike Slovenije sestali in pogovarjali predstavniki ZIS in republiškega izvršnega sveta, ki sta jih vodila predsednik ZIS Ante Marković in predsednik slovenske vlade Lojze Peterle. V pogovoru sta sodelovala tudi guverner NBJ Dušan Vlatković in predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Tomaž Košir. Pogovarjali so se o tem, pravi sporočilo slovenske vlade, kako bi bilo mogoče na demokratični način premagati sedanjo krizo v Jugoslaviji, o predlaganih amandmajih k ustavi SFRJ ter o vsebini memoranduma, ki ga je slovenska vlada poslala zvezi. Predstavniki republiškega izvršnega sveta so predstavnikom ZIS predstavili slovensko stališče do načina reševanja krize v Jugoslaviji in pri tem povedali, da imata Slovenija in Hrvatska podobne poglede na vzpostavitev konfederacije. Po njihovem mnenju, pravi sporočilo slovenske vlade, bi se morali o bodoči ureditvi Jugoslavije pogovarjati na novih večstrankarskih volitvah izvoljeni predstavniki vseh delov Jugoslavije. Ponovno so tudi povedali, da v Sloveniji nasprotujejo ustavnim spremembam zato, ker ustave SFRJ zaradi suspenza skupščine Kosova ni mogoče legalno spremeniti.

Po mnenju in zagotovilih predstavnikov ZIS pa spremembe ustave SFRJ omogočajo demokratični razplet jugoslovanske krize in dajajo osnove za graditev novega sistema. Zato bi bilo zelo pomembno, če bi slovenska skupščina dala soglasje na predlagane spremembe zvezne ustave. Predstavniki ZIS so zatrjevali, da bo zvezna vlada vztrajala pri uresničevanju svojega programa gospodarske in politične reforme v Jugoslaviji. Po njenem mnenju le to zagotavlja v prihodnje večjo gospodarsko učinkovitost, pravno državo in svobodo ljudi, vse to pa je pogoj za resnično vključitev v Evropo.

V nadaljevanju so podrobno spregovorili o celotnem programu gospodarske reforme in o njenih posameznih segmentih. Predstavniki republiške vlade so med drugim opozorili na slabšanje položaja izvoznega gospodarstva zaradi precenjene vrednosti dinarja. Predstavniki ZIS so povedali, da sicer razumejo težak položaj izvoznega gospodarstva, vendar obenem poudarili, da tečaja dinarja in njegove vezanosti na DEM ne mislijo spreminjati. Izvoznikom bodo skušali pomagati drugače. Gostitelje so seznanili z nekaterimi ukrepi, ki jih namerava v kratkem v zvezi s tem sprejeti ZIS.

Razprava o predlogu novogoriške SDSS Maloobmejni promet v slovenski skupščini

LJUBLJANA — Sejo skupščinske komisije za mednarodne odnose sta obarvali vprašanji maloobmejnega sodelovanja. Spor okrog predloga tesnejšega sodelovanja dveh Goric, ki ga je dal novogoriški župan Pelhan, se je preselil s časopisnih strani v skupščino, oziroma v komisijo. Sama razprava je pokazala, da so se strasti pomirile, da je vsaka stran nekoliko popustila oziroma omilila začetna stališča in da pravzaprav ni nobenega razloga več, da republika in njeni organi, pa tudi stranke ne podprejo zamisli o sodelovanju med dvema deloma enega mesta na višji in kakovostnejši ravni. Tudi nekaj pomislekov Demosovega kluba iz Nove Gorice ni takšnih, da ne bo moč najti za vse sprejemljive rešitve. Vsekakor pa bo treba kmalu ugotoviti, kaj iz predlaganega sodi v pristojnost

mesta, kaj v republiško in kaj v zvezno pristojnost.

Predlog socialdemokratske stranke iz Nove Gorice o novelaciji videmskega in goriško-tržaškega sporazuma, ker sta deloma zastarela in ne ustrezata več politično-ekonomskim razmeram v republiki in ob meji, je bil deležen precejšnje pozornosti članov komisije, a tudi zanj velja ugotovitev, da je treba preučiti, kakšne so realne možnosti za uresničitev, še posebej tega dela predloga, ki se nanaša na drugačno ureditev čezmejnega zaposlovanja. Po besedah namestnika sekretarja sekretariata za mednarodne odnose Zorana Thalerja, bi bilo lahko to vprašanje vsebina novega sporazuma, ki ga je Slovenija že predlagala, a italijanska stran ni bila doslej zainteresirana za drugačno ureditev tega vprašanja. (dd)

Srbski skrajnejši sploh zanikajo njihov obstoj Muslimani postali tarča srbskih nacionalistov

BEOGRAD — Jugoslavija postaja dinamična dežela: skoraj ne mine teden, da se ne bi pojavilo kakšno novo žarišče mednacionalnih sporov in spopadov. Ob Kosovu, ki je že desetletja poligon za preizkušanje različnih metod obravnavanja odnosov med večino in manjšino, kninski krajin, kjer so se po zmagi HDZ srbski prebivalci odločili, da se bodo bojevali za avtonomijo znotraj Hrvaške, je zdaj počilo tudi v Sandžaku. Toda kot povsod drugod, gre tudi v tem delu Jugoslavije za dolgotrajne spore, ki so tleli pod površino na videz rešene ga nacionalnega vprašanja. Z razpadom partijske države prihaja seveda na dan tudi "prah", ki je bil, v prispodobi povedano, pometen pod predpražnik.

Napadi na Muslimane, ki so večinsko prebivalstvo v Sandžaku, naraščajo vse od znamenite 8. seje srbskega centralnega komiteja. Obtožujejo jih, da so krivi za izseljevanje Srbov iz teh krajev, pripisujejo jim islamski fundamentalizem in zaroto proti Srbiji, pri čemer naj bi se povezovali s Kosovom in Bosno. Argumente največkrat zamenjujejo izmišljotine in napihnjene ekscese, kar je že od Kosova in znamenitih posilstev (ki so, odkar je oblast vzela v svoje roke srbska uprava, na čudežen način čez noč ponehala) preizkušena metoda. Iz Sandžaka se je res izselilo veliko prebivalcev, vendar so zaradi ekonomske stiske bežali vsi, tako Srbi kot Muslimani, ki se do leta 1969 niti niso smeli nacionalno opredeljevati. Tako so v propagandni statistiki zajeti vsi, ki so se izselili - krivi pa so pač Muslimani.

Sandžak je bil od leta 1878 administrativna enota bosanskega dela turškega imperija, nakar ga je Srbija leta 1912 z aneksijom "osvobodila" ter mu s tem pretrgala življenjske vezi z matično Bosno. Po balkanskih vojnah je bil razdeljen med Srbijo in Črno goro in šele v pozivu KPJ, ki je leta

1941 organizirala odpor, se je spet pojavila kategorija "prebivalci Sandžaka". Takrat je ponovno oživila avtonomija (ustanovljen je bil tudi AVNOS). Po osvoboditvi sta si Sandžak Srbija in Črna gora ponovno bratsko razdelili, ponovno je bila uzakonjena cirilica, Muslimani pa so zopet postali Srbi (oziroma Črnogorci). Asimilacijskemu pritisku se je uprlo več deset tisoč muslimanov, ki so se izselili v Turčijo, medtem ko je v Bosno zbežalo 70.000 muslimanskih prebivalcev. Zdjati tudi te ljudi štejejo kot "izseljene Srbe".

To, kar ni uspelo stari Jugoslaviji, ne četnikom Draže Mihailovića, ne orožnikom Aleksandra Rankovića, namreč, da bi nacionalno očistili prostor med Drino, Limom in Ibrom, zdaj poskuša Miloševićeva oblast. Seveda se Muslimanom niti ob morebitni zmagi srbskih opozicijskih strank ne piše bolje, o čemer najbolj zgovorno govori črna šala, ki po Sandžaku kroži te dni: Muslimanu prinesejo novico, da Milošević umira. »No, ja,« pravi možak, »kaj pa hočemo...«. Nakar ga seveda zanima, kdo ga bo zamenjal. »Vuk Drašković,« se glasi odgovor. Musliman vznemirjen plane pokonci: »Pa zakaj se, vraga, malo bolj ne potrudite in ne ozdravite vendar tega Miloševića.«

Nova stranka demokratične akcije pomeni novo upanje za tamkajšnje Muslimane, saj je v programske cilje zapisala kulturno avtonomijo Muslimanov v Sandžaku v okviru Srbije in Črne gore. »Ne zahtevamo nič več in nič manj kot samo to, kar Srbi in Hrvaškem že imajo,« pravijo.

Toda nove srbske stranke se verjetno ne nameravajo odpovedati temu novemu poligonu za merjenje srbske moči. In če se bodo še naprej podajale na svoje pohode v Sandžak, tako kot se je zgodilo pred dnevi v Novem Pazaru, se kaj lahko zgodi, da ta del države v vseh razsežnostih prevzame nevarno vlogo Kosova. (žš)

Mednacionalni odnosi med Srbi in Muslimani se v Bosni zaostrujejo

FOČA — Že dalj časa porušeni mednacionalni odnosi v Foči so včeraj dosegli vrhunec s spopadom med prebivalci srbske in črnogorske narodnosti in milico. Kljub prepovedi republiškega sekretariata za notranje zadeve Bosne in Hercegovine so se okrog 10.30 ure dopoldne zbrali na že prej napovedanem zborovanju na avtobusni postaji. Zbralo se je več kot tisoč prebivalcev srbske in črnogorske narodnosti. Vzklikali so različna gesla, kot »gremo v gozd, ustaši, živeli Vuk« in podobno. Ker poziva, naj se razidejo, niso upoštevali, je milica uporabila solzilec in gumijevke ter razgnala tiste, ki so metali kamenje. Na ulice so prišle tudi posebne policijske enote, ki pa se niso vključile v spopad.

Po popoldanskem spopadu sta predsednik stavkovnega odbora delavcev Fočastrans Jovan Vuković in predsednik iniciativnega odbora občanov Radovan Mandić pozvala vse prebivalce Foče, naj se ne zbirajo na javnih mestih. V sporočilu, ki so ga sprejeli na sestanku v skupščini občine, je tudi rečeno, da ukrepi, ki so jih sprejeli, zagotavljajo, da bo vprašanje podjetja Fočastrans rešeno po zakoniti poti in v najkrajšem možnem roku. Hkrati so pozvali vse delavce, naj se vrnejo na delovna mesta, učence pa, naj gredo v šole. (dn)

Ozadje poboja družine Viscardi se razpleta Preiskovalci na sledi dvema Jugoslovanomoma

PERUGIA — Morilca, ki sta v noči na šestnajsti avgust hladnokrvno pomorila štirčlansko družino Viscardi, imata ime. Preiskovalci so namreč prepričani, da gre za dva Jugoslavana, ki ju zaradi številnih kriminalnih dejanj išče tudi jugoslovanska policija.

Preiskovalci iz Perugia na podlagi pričevanj tako sosedov družine Viscardi kot drugih oseb domnevajo, da gre za 27-letnega Ljubiša Vrbaničevića (na sliki AP) in leto dni mlajšega Jovana Trajkovića, ki sta doma s Hrvaške. Domnevo pa je predvčerajšnjim podkrepila najdba kombija mercedes, opremljenega s telefonom, ki sta ga kriminalca menda večkrat uporabila. Vozilo je policija našla pri Ascoli Picenu. Ob vseh teh domnevah pa je gotovo le, da je bila z Vrbaničevićem in

Trajkovićem še vsaj ena oseba, saj so izvedenci mnenja, da tako okrutnega umora ne bi mogli izvesti samo dve, pa čeprav se tako krvočno in nasilni oseb. Dva člana družine Viscardi, mater in hčerko so namreč kriminalci zavezali na stole v dnevni sobi, oče je obležal v kuhinji, medtem ko so sina našli blizu vhodnih vrat, po čemer sklepajo, da je kriminalce iznenadil in tako sprožil morilsko reakcijo.

Balistične analize na pištoli magnum 357, s katero so pokončili družino Viscardi, pa so sedaj sprožili nove sume v zvezi z umorom bratov Rizzotto in Sommi Lombardi. Orožje je imelo zanemarljivo tehnično okvaro, ki je pustila sled na naboju. Tudi naboji, ki so jih našli v hiši Viscardičevih imajo isto znamenje.

Danes v Moskvi zadnja konferenca 2+4 o zunanjih aspektih združevanja Nemčije

MOSKVA — »Nemško vprašanje« bo danes zadnjič (upajmo) v zgodovini tema razgovorov med zmagovalkami druge svetovne vojne. Petinštirideset let po koncu vojne in devetnajst let po zadnjih pogajanjih o združitvi Nemčije naj bi danes v Moskvi končno odprli zeleno luč za združitve države, ki je bila do lani živ simbol hladne vojne. Danes se bodo prav v Kremlju sestali namreč predstavniki zmagovalk druge svetovne vojne (ZDA, SZ, Francije in Velike Britanije) ter Zvezne in Demokratične Nemčije, ki naj bi podpisali dogovor o »zunanjih« aspektih združitve dveh držav, ki se bo uresničila 3. oktobra.

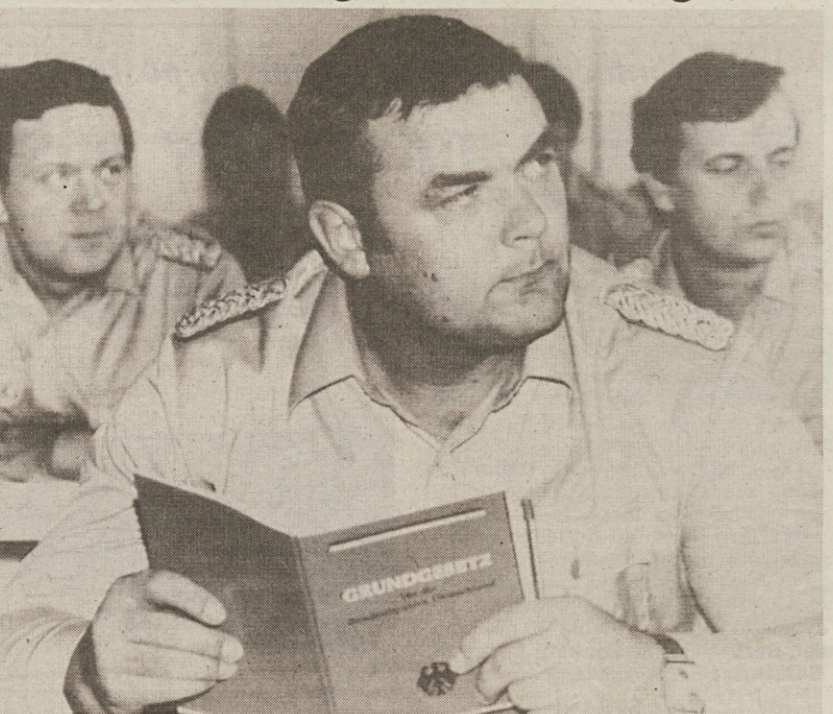
V zadnjih dneh je diplomacija opravila zadnje korake, ki bodo omogočile bodočo enotnost Nemčije. Zvezna republika Nemčija (ki bo dejansko »vsrkala« Demokratično republiko) se je s Sovjetsko zvezo dogovorila o porazdelitvi stroškov za umik sovjetskih enot iz Vzhodne Nemčije: Nemčija bo prispevala sedem milijard dolarjev, s katerimi bodo delno zgradili v Sovjetski zvezi tudi nove domove za sovjetske vojake. Evropski parlament pa je včeraj z veliko večino glasov odobril dokument, s katerim poverjajo komisiji

ES izredno oblast za sprejem petih novih vzhodnih Länderjev (sklep bo danes potrdil ministrski svet ES). Vzhodna Nemčija naj bi bila polnopravni član ES že od 4. oktobra, njene smernice pa naj bi začela izvajati pozneje (smernice o kmečkih dejavnostih leta 1993, naravovarstvene smernice pa šele leta 1996 - zaradi tega so zeleni tudi glasovali proti dokumentu).

V Kremlju naj bi se torej dokončno dogovorili o meji med Nemčijo in Poljsko, ki bo ostala na liniji Odra-Nisa. Prav tako naj bi dogovor vseboval člen o pravici Nemčije, naj samostojno določi, kateremu vojaškemu zavestištvu naj pripada (kar je dejansko že odločeno). Dogovor pa bo tudi določil velikost bodoče nemške združene vojske (ki naj bi štela 370 tisoč vojakov).

Splošno zadovoljstvo pa je včeraj skalila skupina zahodnonemških poslancev CSU in CDU, ki so na ustavno sodišče vložili interpelacijo, s katero dejansko zahtevajo, naj se Nemčija ne odreče svojim bivšim ozemljem, ki so sedaj pod Poljsko.

Na sliki (telefoto AP) vzhodnonemški častniki se učijo zahodne ustave.

Senat ZDA

NADALJEVANJE S 1. STRANI

V Rimu so se v palači Chigi sestali italijanski ministri, predsedoval jim je Andreotti, da bi preučili denarno problematiko v zvezi z zalivsko krizo. Zalivskim državam naj bi države ES podelile 3 milijarde dolarjev. Porazdelitev deležev pa naj bi bila sorazmerna številčnosti vojaških sil posameznih držav v Zalivu.

Begunci, ki so v prejšnjih tednih masovno prestopili iraško-jordansko mejo, se počasi vračajo domov. V zadnjih 24 urah je iz Amana odletelo proti domu okrog 8 tisoč Azijcev. Vse več držav - včeraj je obljubila svojo pomoč tudi Avstralija - nudi mednarodni organizaciji, ki skrbi za odhod beguncev iz pretesnih zasilnih taborišč, finančno podporo in letala. Do sedaj je zapustilo Jordanijo okrog 42 tisoč oseb. Položaj v taboriščih sicer ostaja še naprej težak, kljub spodbudnemu dejstvu, da se je število beguncev znižalo od 105 tisoč do sedanjih 75 tisoč.

Danes bo odpotovala iz Bagdada v Aman deseterica Italijanov, katerim je iraška država na pobudo italijanskega poslanca Maria Capanne dovolila odhod iz države. Gre za deset starejših oseb, ki niso bile zaposlene v Iraku. V Rim bodo po predvidevanjih dospeli že jutri z letalom, ki ga bo dala na razpolago italijanska vlada.

Predsednik SSG Pirjevec včeraj pri deželnem svetovalcu SSk Posredovanji Brezigarja in Budina ob delitvi prispevkov gledališčem

TRST — Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar je včeraj sprejel predsednika Slovenskega stalnega gledališča v Trstu prof. Jožeta Pirjevca, s katerim sta govorila o dodelitvi deželnih prispevkov gledališkim ustanovam. Ob tej priliki je Pirjevec izrazil svoje nezadovoljstvo, ker je SSG ob zadnji delitvi deželnih sredstev konec julija izpadlo iz te delitve, medtem ko so precej visoke prispevke dobila druga gledališča. Predsednik Slovenskega stalnega gledališča je zato zahteval posredovanje pri deželnem odboru, ki naj tudi pojasni, zakaj je sprejel tak način delitve, zavzel pa se je tudi za večjo pozornost do Slovenskega stalnega gledališča.

Svetovalec Brezigar je obžaloval, da Dežela ni dodelila sredstev SSG, ob tem pa je poudaril, da je sam vedno podpiral SSG zaradi pomembne kulturne vloge, ki jo gledališče ima. Brezigar je še izrazil prepričanje, da se tudi javne oblasti, ki dodeljujejo finančna sredstva, kot sta na primer deželni odbor in Sklad za Trst, zavedajo te pomembne vloge slovenskega gledališča. V zvezi z zadnjo razdelitvijo sredstev pa je Brezigar Pirjevcu zagotovil, da bo od deželnega odbora zahteval

ustrezna pojasnila, zakaj je Slovensko stalno gledališče izpadlo pri zadnji delitvi sredstev.

V zvezi z razdelitvijo deželnih sredstev gledališčem v FJK pa je deželni svetovalec KPI Miloš Budin na predsednika deželnega odbora Biasuttija naslovil tudi posebno svetovalsko vprašanje, v katerem zahteva pojasnilo, na osnovi katerih kriterijev je deželni odbor razdelil sredstva v skladu z deželnim zakonom 29/90. Dodatna sredstva sta namreč dobila le gledališči Verdi (600 milijonov) in Stalno gledališče FJK (400 milijonov), medtem ko sta brez oddatnih sredstev ostali Stalno slovensko gledališče in Ente Regionale Teatrale iz Vidma.

Svetovalec KPI Budin v obrazložitvi svojega vprašanja še ugotavlja, da finančne težave Stalnega slovenskega gledališča močno omejujejo njegovo dejavnost. Pri tem še poudarja, da ima SSG kot manjšinsko gledališče sorazmerno večje stroške, medtem ko je dohodek od gledalcev precej nižji, kar bi po mnenju Budina zahtevalo še dodaten finančni prispevek tako s strani ustreznega ministrstva kot s strani dežele, kar pa se z izključitvijo iz zadnje delitve dodatnih sredstev ni zgodilo.

Londonski Harrods predstavlja FJK angleškemu občinstvu

LONDON — S srečanjem na italijanski ambasadi v Londonu in s sprejemom, ki ga je pripravila velika londonska veleblagovnica Harrods, se je v prisotnosti predsednika dežele Biasuttija, podpredsednika Francescutta, podtajnice v zunanjem ministru Agnellijeve, predsednika londonskega inštituta za zunanjo trgovino ICE Inghilesija in veleposlanika v Londonu Biancherija tudi uradno začel prvi teden srečanj, razstav in prodaje tipičnih izdelkov FJK angleški klienteli. Celotno prireditev je organizirala veleblagovnica Harrods, spada pa v sklop prireditev »Grand Tour of Italy«, kjer bodo za FJK do božiča sodelovale še Toskana, Lombardija in Piemont, Emilija-Romagna ter Veneto in Sicilija.

Naša dežela v tej veliki londonski veleblagovnici, ki se razprostira na

65 tisoč kvadratnih metrih površine, v dveh tipičnih »kotih«, kot sta fur-lanska »osterija« z ognjiščem in tržaška kavarna San Marco, ponuja vina, pršut San Daniele, sir montasio, žganja, brandy in kavbo, ob enogastroonomski ponudbi pa se Furlanija-Julijška krajina v Harrodsu predstavlja tudi s svojo turistično ponudbo, z zlatarsko obrtno z langobardsko tematiko in proizvodnjo stolov. Ti izdelki niso neznani na angleškem trgu, čeprav so rahlo nazadovanje v letošnjih prvih šestih mesecih zabeležili na področju turizma. Gostov iz Velike Britanije je bilo 7.577 s 33.790 prenočitvami, kar je nekaj manj kot lani. Toda turistični delavci upajo, da bosta čisto morje in morebitni sneg že prihodnje leto spremenila ta trend v pozitivno smer.

Sodnik Costanza bo vodil deželni Računski dvor za FJK v Trstu

TRST — Predsedniški svet Računskega dvora v Rimu je pred kratkim imenoval dr. Antonina Costanza za šefa oddelka Računskega dvora v Trstu, ki je zadolžen za nadzor nad Furlanijo-Julijško krajino. Višji sodnik za področje finančnega prava Costanza je dober poznavalec deželne stvarnosti, saj že 35 let živi v FJK s stalnim bivališčem v Pordenonu.

Po rodu je s Sicilije, v organizmih Računskega dvora pa je zaposlen od leta 1972. V tem času je pokrival najrazličnejše vidne funkcije na področju finančnega upravljanja države, na čelu pomembne deželne sodne kontrole organizacije v Trstu pa bo dr. Costanza zamenjal dr. Francesca Noya, ki je bil pred časom dodeljen računskemu dvoru v Rimu.

Ob naraščanju števila učencev stare težave manjšine na Obali

KOPER — S septembrskim začetkom novega šolskega leta se v osnovnih in srednjih šolah z italijanskim učnim jezikom v obalnem prostoru začenejo stare težave. Prostori so v večini pretesni, marsikje pa tudi neprimerni za pouk. Nadaljuje se namreč večji vpis otrok v te ustanove, kar je značilnost nekaj zadnjih let. V učilnicah, urejenih in opremljenih za manjše število učencev, danes le težko dela dvakrat toliko ali še več otrok.

Porast šolske populacije občutijo predvsem v prvih osnovnošolskih razredih z italijanskim učnim jezikom. V Kopru je tako prvič prišlo v šolo 18 otrok, ki so začetek prvega šolskega leta pričakovali z negotovostjo zaradi učiteljice. Ta je poleg politične obveznosti poslanke italijanske skupnosti v slovenskem parlamentu prevzela tudi začasno vodstvo osnovne šole, v njej je že 182 učencev, in kljub vsemu obdržala v prvem razredu pouk temeljnih predmetov. Sicer pa je v tej obalni občini v podružnični šoli v Semedeli še 7 prvošolcev, v Hrvatinih pa eden.

Izolsko osnovno šolo Dante Alighieri obiskuje v tem šolskem letu 136 otrok, od teh jih je v prvem razredu 15. Stara šolska stavba je le težko kos tolikšnim potrebam in občinske težave z menda največjo osnovno šolo Vojke Šmuc v republikli še dodatno povečuje. V Piranu je skupaj 25 prvošolcev - v mestu 9, v Luciji 14, medtem ko v Strunja-

nu in v podružnični šoli v Sečovljah ni novih učencev. V piranski šoli je le učenec manj kot v koprski.

V treh sedanjih šolah italijanske skupnosti na Obali je v tekočem šolskem letu skupaj 227 dijakov. Največ jih je v Izoli in sicer 100, samo v prve razrede treh usmeritev se jih je vpisalo 65. V koprski in piranski gimnaziji z italijanskim učnim jezikom je po 19 prvošolcev. Tako kot drugod v Sloveniji so tudi v teh dveh srednjih šolah začeli s splošno izobraževalnim programom gimnazije.

Kljub naštetim značilnostim šolstva narodnosti na Obali - porastu števila učencev in pogumnemu uvajanju sodobnejšega pouka, ostaja temeljna značilnost pravzaprav neprimernost šolskega modela. Gre za prevod slovenskega šolstva, ki narodnostnim potrebam ne ustreza. Na to so predstavniki te avtonomne narodnosti že večkrat opozorili, med drugim tudi ob nedavnem sprejemu pri predsedniku slovenskega izvršnega sveta v Ljubljani Lojzetu Peterletu. Pred dnevi pa so se v Piranu ob sprejemu »manifesta« oziroma programske platforme, v kateri Italijani opredeljujejo svoj odnos do možnih nadaljnjih poti družbenega razvoja v republiki, zavzeli za široko didaktično in programsko avtonomijo italijanskega šolstva, ki bo sposobno oblikovati narodnostno identiteto.

MIRJAM MUŽENIČ

Kakšen bo položaj italijanske manjšine po sprejemu nove slovenske ustave

PIRAN — Kakšen bo položaj pripadnikov italijanske narodnosti po sprejemu nove slovenske ustave, je bilo temeljno vprašanje, ki so se ga lotili pripadniki italijanske narodnosti treh obalnih občin na sestanku v piranski Tartinjevi hiši. Roberto Battelli, poslanec v republiški skupščini in predstavnik italijanske manjšine, je ob tem povedal, da se po srečanju s predsednikom Peterletom, spor z nekaterimi člani vlade počasi umirja in da prihaja zdaj do normalnih stikov. Predstavniki manjšine so tudi dobili zagotovila o pomoči pri uresničevanju projekta poslovno-informacijskega centra in pri prenovi palače Manzioli. Republiški statutarni komisiji pa so pripadniki narodnosti tudi že dali vedeti, da bi besedilo nove ustave moralo upoštevati tisto raven že uveljavljenih (predpisanih) posebnih pravic, ki jih je že doslej lahko uživala italijanska narodnost. (B. Š.)

Dvajset mladih umetnikov iz štirih evropskih držav letos drugič v Pordenonu

PORDENON — Dvajset mladih umetnikov, ki so jih izbrala kulturna predstavništva na veleposlaništvih iz Avstrije, ZRN, Madžarske in Poljske, s posredovanjem italijanskega zunanjega ministrstva od včeraj do 17. septembra sodeluje na mednarodnem »workshopu« v Pordenonu, ki ga je že drugič zaporedoma pripravil deželni inštitut za evropske študije IRSE. Prireditve je pripravljena v sodelovanju s Centrom za kulturne pobude v Pordenonu, glavni cilj pa je izmenjava izkušenj med mladimi umetniki iz srednjevzhodnega evropskega kulturnega prostora.

Udeleženci ustanovnega tedna so vsi stari od 20 do 30 let, šolali pa so se na ustreznih umetnostnih inštitutih ali akademijah oziroma drugih umetnostnih šolah, ki ustrezajo univerzitetni stopnji. Za seboj imajo že nekaj let dela na umetnostnem področju, njihova področja pa segajo od slikarstva in kiparstva do designa.

Organizatorji prireditve v Pordenonu so s tem želeli tudi ustvariti »laboratorij idej«, v katerem se bodo lahko srečali mladi evropski umetniki, ki naj bi o umetnosti razpravljali, izmenjavali izkušnje predvsem pa tudi ustvarjali. Predvideno je tudi sodelovanje nekaterih strokovnjakov z umetnostnega področja, srečanje s kritiki in ugled nekaterih muzejev in razstav, mladi umetniki pa bodo imeli možnost, da svoje izdelke predstavijo na razstavi, ki jo bodo odprli v soboto, 15. septembra, v pordenonskem centru za kulturne pobude.

Lovska družina Dolce odprla koč v Nadrožici

Bogat program ob sežanskem občinskem prazniku se je zaključil s svečano otvoritvijo lovskega doma v Nadrožici pri Komnu, ki ga je Lovska družina Dolce predala v uporabo. Na svečanosti so najzaslužnejšim podelili priznanja in odlikovanja za delo v lovski družini in pri izgradnji lovskega objekta.

Člani lovske družine Dolce iz Komna, ki ima svoje zamečke že v letu 1948 z ustanovitvijo lovske družine Jezero Komen, so samostojno zaživel 1962. leta, ko so se odcepili iz omenjene LD. To za spodnji Kras ni pomenilo razdora v lovskih vrstah, ampak so si le razdelili lovišča in se dogovorili za samostojno delo na področju skrbi za umetno selekcijo v naravi. Članstvo se je od 10 lovcev v začetku povečalo, tako da danes lovska družina Dolce šteje 45 članov.

»S prostovoljnimi delom in vlaganjem sredstev v lovski dom smo začeli maja 1986. Vanj smo vložili preko 8 tisoč prostovoljnih delovnih ur, na po-

moč so priskočili tudi obrtniki in nekatere delovne organizacije tega območja. Tudi skupščina občine Sežana je iz sklada za pospeševanje turizma namenila svoj delež,« je v slavnostnem govoru na otvoritvi dejal Miro Špaca-pan, predsednik izvršnega odbora domače lovske družine. Člani zelene bratovščine se zavedajo, da je v slogi moč. Zato je štiriletno delo obrodilo sadove. Na žalost pa se večkrat zgodi, da ljudje, ko dosežejo največ, zgubijo občutek za soljudi. Tega se zavedajo tudi v LD Dolce, zato si želijo in bodo storili vse, da bi nov lovski dom združeval zeleno bratovščino. Tudi Gino Gobbo, predsednik izvršnega odbora obalno kraške zveze lovskih družin, je čestitil delovni zmagi in poudaril, da bodoče naloge lovcev bodo zahtevale več znanja in organizacijskih sposobnosti.

Ob otvoritvi lovske koče so najzaslužnejšim članom podelili priznanja Lovske zveze Slovenije in druga priznanja. (O. K. S.)

V koprski Loži razstava najvidnejših sodobnih jugoslovanskih umetnikov

KOPER — Prva mariborska zasebna likovna galerija LM, ki jo ob izdatni pomoči moža Smaila vodi Nevenka Fetič, je pripravila za ljubitelje likovne umetnosti z Obale v galeriji Loža enkratno razstavo del najvidnejših sodobnih jugoslovanskih umetnikov. Tako bodo v galeriji Loža dva tedna na ogled dela Milana Konjovića, Mersada Berberja, Eda Murtića, Safeta Zeca, Vlada Veličovića, Dušana Džamonje, Olje Ivanjickega, Zvonimirja Markovića, Mirjana Stojanovića, Ferenza Laurića, Marine Radulović in drugih znanih likovnih ustvarjalcev. Koper je prva razstavna postaja del omenjenih avtorjev, zakonca Fetič namreč želita razstavo seliti in predstaviti v čimveč središčih Slovenije. Po Kopru bodo razstavo odprli v ptujskem muzeju, nakar jo bodo preselili v Velenje, Novo Gorico in Ljubljano. (I. U.)

Nova galerija v Tolminu

Zavarovalnica Croatia bo danes ob 18. uri v svojem poslovnem prostoru v Tolminu odprla prodajno galerijo »Dvor«, ki jo bo vodila Marta Filli.

S tem zavarovalnica prispeva k dvigu kulture v Tolminu, saj bo tam vsakdo lahko poskrbel za varnost svojega doma, istočasno pa svoj dom tudi obogatil z lepimi in vrednimi predmeti. Ob otvoritvi bo nastopil ljubljanski oktet.

V Štanjelu ponujajo bencin na zasebni bencinski črpalki

ŠTANJEL — Marta Čuk iz Sežane je pred kratkim odprla bencinsko črpalko v Štanjelu. S podjetjem Istra-benz iz Kopra je sklenila najemno pogodbo. Poleg klasične ponudbe nafte in naftnih derivatov, olj, masti in rezervnih delov za avtomobile je dose-danjo ponudbo Istra-benza popestrila še z originalno pakiranimi alkoholnimi in nealkoholnimi pijačami, cigaretami, avtokozmetiko in drobnimi tekstilnimi izdelki.

Bencinski servis v Štanjelu leži na lepem kraju. Obdan je z obilico zelenja. Prve dni pa za zasebnici ni bilo lahko. Ko smo jo obiskali, sta ji pomagala še mož Leo in sin Gorazd.

»Že pred leti sem si želela odpreti bencinsko črpalko v privatni lasti. To pa ni bilo izvedljivo zaradi zakonodaje. Resnejše sem začela razmišljati

pred dvema letoma in se začela dogovarjati z Istrabenzom. Letos poleti pa so se dogodki začeli naglo razvijati in tako je prišlo do sklenitve najemne pogodbe bencinskega servisa za dobo petih let,« je dejala Marta, ki je do sedaj delala na sežanski krajevni skupnosti.

Čukova razmišlja tudi o razširitvi dejavnosti izven bencinskega servisa, saj ima že menjalnico za redke tuje goste, za popestritev ponudbe pa namerava razširiti dejavnost in tako ponuditi gostu, turistu in domačemu občanu pijačo, ter razne drobne tekstilne izdelke, saj le tako lahko privablja kupce.

V začetku bodo imeli odprto vsak dan od 7. do 20. ure, predvidevajo pa, da bi imeli en dan v tednu tudi zaprto.

O. K. Z.

Mednarodno srečanje knjižničarjev v Lipovljanih

KOPER — V Lipovljanih (Hrvaška) je bilo pred nedavnim mednarodno srečanje knjižničarjev iz prostora Alpe-Jadran na temo: »Narodnosti in ljudske knjižnice«. Srečanje je organizirala Komisija za javne knjižnice pri skupnosti Alpe Jadran v sodelovanju z Univerzitetno knjižnico v Zagrebu. Udeležili so se ga predstavniki knjižnic z narodnostno mešanih območij Jugoslavije, Madžarske, Avstrije in Italije. Govor je bil o mednarodnem standardu za javne knjižnice, delujoče na narodnostno mešanih območjih. Standard predpisuje minimalno število knjig in časopisov v ustreznem jeziku glede na velikost etnične skupine. Ugotovili so, da imajo knjižnice manjšin v vseh državah težave z nakupom literature, kadrom in s sodelovanjem z matično državo.

Prihodnji teden bodo začeli z glavno trgatvijo v Istri

KOPER — Na osnovi dosedanjih meritev vsebnosti sladkorja in kislin v grozdnih jagodah, so se v koprski kleti odločili, da s prihodnjim ponedeljkom začnejo z glavno trgatvijo v Slovenski Istri. S trgatvijo so tu začeli že prejšnji ponedeljek in sicer v vinogradu v Livadah, kjer raste trta sorte chardonnay, ki ima najzgodnejše grozdje, prihodnji teden pa bodo začeli s trganjem merlota in malvazije, čez teden, dva, pa tudi refoška.

V koprski kleti računajo, da bodo v lastnih vinogradih natrgali okoli 3500 ton grozdja, 300 ton naj bi ga kleti oddali kooperanti, ki so v času likvidacijskega postopka vzeli v najem vinograde Vinakopra, približno 500 ton grozdja pa bo klet odkupila od zasebnih vinogradnikov. Dosedanje meritve kažejo, da bo kakovost grozdja zelo

dobra, količina pa povprečna, saj je neugodno vreme ob času cvetenja precej osiromašilo pridelek refoška, ki je najbolj razširjena sorta v Istri.

Tik pred trgatvijo je še precej negotovosti, kako bo s plačilom odkupljenega grozdja. Sodišče namreč še ni sprejelo sklepa o likvidacijskem postopku Vinakopra, novoustanovljena družba Vinak pa nima na razpolago dovolj denarja za takojšnje plačilo odkupljenega grozdja. Razunajo pa, da bo do konca tega tedna, ko bodo skli-kali zbor vinogradnikov, znani vsi pogoji letošnjega odkupa. Še najbolj verjetna možnost je, da bodo istrski vinogradniki prejeli plačilo za oddano grozdje v štirih obrokih, tako kot že vrsto let plačujejo druge primorske kleti.

I. U.

Ob prisotnosti ministra Berninija poudarili pomen italijansko-jugoslovanskega sodelovanja

Nov odsek hitre ceste odprt prometu

Na smerokazih tudi slovenski napis

Postavitev dvojezičnih tabel in smerokazov na vhodih oziroma izhodih hitre ceste, ki skoraj že obkroža Trst, ni nerešljiv problem, predvsem pa spoštuje duh mednarodnih sporazumov. O tem smo bili pripadniki slovenske narodnostne skupnosti od vselej prepričani, vendar pa so se tako odločili tudi pristojni deželni uradi (med temi ravateljstvo za promet in prevoze in urad za pravna vprašanja), kar je privedlo do toliko pričakovane rezultata — postavitev dvojezičnih tabel (San Dorligo della Valle - Dolina) pri vhodu oziroma izhodu s hitre ceste v višini tovarne Velikih motorjev (GM). Včerajšnja slovesna otvoritev tako imenovanega drugega in delno tudi tretjega odseka hitre ceste od Sv. Ane do Lakotiča, ki se je je udeležil tudi minister za prevoze Carlo Bernini, je bila za dolinske občinske upravitelje veliko prijetnejša, saj so se njihove zahteve o dvojezičnih cestnih oznakah le začele uresničevati.

Ob tem velja še povedati, da se naše črnogledne napovedi (ki so se sicer nanašale na preštevile negativne izkušnje) tokrat niso izpolnile, za kar pa gre nedvomno zasluga vsem, ki so se zelo odločno potegovali, da bi oznaka Dolina le našla primerno mesto na cestnih smerokazih. O številnih posegih prejšnje in sedanje dolinske občinske uprave, prizadevanjih Kraške gorske skupnosti in Kmečke zveze in o sestankih, ki so se jih udeležili tudi predstavniki zgornje občine in Koordinacijskega odbora vzhodnokraških vasi) smo precej podrobno poročali v prejšnjem, da je ureditev tega vprašanja vsebinskega pomena. Kot zanimivo informacijo naj navedemo še, da je državno podjetje za ceste ANAS prejelo potrebna navodila, da na smerokazu, ki na Opčinah usmerja promet proti Reki, oznaki »Fiume« doda še »Rijeka«.

Kot je ob včerajšnjem odprtju novega odseka hitre ceste poudaril dolinski župan Marino Pečenik, je postavitev dvojezičnih smerokazov pri tovarni Velikih motorjev spodbuden znak, da bodo podobne napise postavili tudi drugod, v kolikor naj bi se le začela faza uresničevanja doslej obljubljenih obvez.

V znamenju zadovoljstva nad postopnim uresničevanjem začrtanega obsežnega projekta pa je izzvenela včerajšnja opoldanska slovesnost na novem odseku hitre ceste pod Katinaro. S krajo svečanostjo, ki se je poleg številnih deželnih in krajevnih političnih predstavnikov udeležil tudi tržaški škof Bellomi, so pravzaprav predali namenu približno dvanajst kilometrov dolg odsek, ki je sodil v drugo tranšo projekta, in pa prvi del tretjega odseka za skupno okrog šestnajst kilometrov dvopasovne hitre ceste. Včeraj odprti odsek hitre ceste je pretežno speljan po ozemlju tržaške, deloma pa tudi po teritoriju dolinske občine. Njegov prvenstveni namen je hitrejša pretakanje blagovnega in osebnega prometa od pristanišča in tržaške industrijske cone proti Krasu oziroma proti mednarodnim mejnim prehodom.

In prav povezovanje z mednarodno cestno mrežo, prvenstveno seveda s

slovensko oziroma jugoslovansko, je bila ena izmed osrednjih tem v naših uradnih govornikih. V imenu tržaške občinske uprave, kateri je Dežela poverila izvedbo odseka, je župan Richetti poudaril, da je predaja tega cestnega dela nadaljnji korak na poti uresničevanja že skoraj dvajsetletne zamisli o velikem cestnem obroču okoli Trsta. Izkazalo se je, da je projekt, ki nosi letnico 1974, zelo dalekoviden, saj je skoraj »napovedoval« integracijo evropskega trzišča, do katere bo prišlo v naslednjih letih. Istočasno pa je Richetti izrazil upanje, da bodo vsi pristojni (Občina, Dežela in Država) v konkretnem pokazali pripravljenost, da dokončajo še zadnji, približno pet kilometrov dolg odsek, s katerim bi se končno načrtovani cestni obroč le sklenil.

Po mnenju deželnega odbornika za promet in prevoze Di Benedetta je na

pomen tržaške hitre ceste treba gledati z vidika dvojne povezovanja: po eni strani namreč hitra cesta povezuje tržaško gospodarsko dejavnost s sosednjo Jugoslavijo in preko nje s celotno Srednjo Evropo, po drugi strani pa jo je treba vključiti v intermodalen sistem povezav, s čimer bi Trst še povečal svojo vlogo pomembnega povezovalnega člena med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Vzhodno Evropo. Vendar pa se je po njegovi oceni mogoče lotiti tako odgovorne naloge le ob skupni zavzetosti vseh pristojnih.

Tudi minister za prevoze Bernini je naglasil, da gre za pomembno pridobitev, pri čemer pa je bilo treba upoštevati razne in zelo različne zahteve. Minister se je namreč neposredno nanašal na proteste, ki so jih med svečanostjo z napisi in lepaki izražali po eni strani člani sindikalne federacije CGIL, po drugi pa zeleni golobice.

Prvi so predvsem naglašali veliko zamisli o hitri cestni povezavi na Tržaškem, zaradi česar med drugim tudi nevzdržno rastejo stroški, drugi pa so opominjali na nevarnost nekaterih predelov na novi hitri cesti.

Ob upoštevanju utemeljenosti raznovrstnih pripomb pa je po oceni ministra Berninija predaja nadaljnjega cestnega odseka velikega pomena, predvsem ker utrjuje novo mednarodno vlogo Trsta, ki mu jo nesluteni premiki v vzhodnoevropskih državah naravnost vsiljujejo. V tem vidu je treba po njegovem mnenju povezati italijansko in slovensko cestno in železniško mrežo, do česar bi moralo priti v dovoli kratkih rokih.

V zvezi s tem specifičnim vprašanjem je minister Bernini v odgovor na izrecno zastavljeno vprašanje dejal, da je v zadnjih tednih prišlo do številnih pomembnih italijansko-jugoslovanskih pogovorov. Omenil je svoj nedavni obisk v Beogradu, kjer se je srečal z jugoslovanskim ministrom za prevoze Slokarjem, nato je navedel še srečanje v Zagrebu in razgovore v Ljubljani. Potrdil je, da je na obeh straneh (italijanski in jugoslovanski) pripravljenost, da glede teh vprašanj pride do sklenitve ustreznih sporazumov. Istočasno so takšno usmerjenost pokazale tudi posamezne jugoslovanske republike, v prvi vrsti Slovenija in Hrvaška. Zaenkrat je veliko idej in nekaj načrtov, vendar so se pogovori že prevsilili v obravnavo tehničnih vprašanj. Glede časovnih rokov pa Bernini ni hotel ničesar obljubiti.

BREDA PAHOR

Na sliki (foto Križmančič) vrhunec včerajšnje slovesnosti, ko je minister Bernini prerezal tradicionalni trak.

Napoved prve evropske konference o prevozihi

Hitre spremembe, do katerih prihaja v Evropi, narekujejo med drugim tudi dogovarjanje in povezovanje na področju cestnih in železniških povezav, istočasno pa zahtevajo, da se dogovori v najkrajšem času pretvorijo v konkretne načrte. Tako je med drugim poudaril minister za prevoze Carlo Bernini na včerajšnji slovesni otvoritvi tradicionalnega seminarja o prevozihi na tržaški Univerzi. Najavil je tudi, da bo še v tem letu prišlo do prve evropske konference o prevozihi, ki se je bodo udeležili predstavniki 33 evropskih držav.

Letošnji seminar, ki je že enaintrideseti po vrsti in ga je organiziral Inštitut za preučevanje prevozov v EGS, je posvečen zelo aktualni temi o organizaciji prevoza v integrirani Evropi. Banalni ugotovitvi, da vprašanje ureditve prevoza v Evropi prerašča ne samo meje posameznih držav, temveč tudi okvir Evropske gospodarske skupnosti, je treba v najkrajšem času dodati izvedljive projekte. Do konkretnega dogovarjanja pa naj bi po mnenju ministra Berninija prišlo na najavljeni evropski konferenci. Ustrezno povezavo v novi Evropi je treba šele ustvariti, je dejal Bernini, vendar pa je treba do tega vprašanja pristopiti s prepričanjem, da je politične in praktične ovire mogoče zelo hitro premagovati. Vendar pa na tem področju že prihaja do pomembnih premikov: med včerajšnjim govorom na tržaški Univerzi je Bernini dejal, da bo EGS v kratkem odobrila načrt o prvi integrirani hitri evropski cestni mreži, za izvedbo katere naj bi odobrili tudi prvi simbolični znesek. Istočasno pa se izoblikuje tudi projekt o cestni osi vzhod-zahod. Za takšne projekte vlada vedno večje zanimanje, je zagotovil Bernini, tako da je upati, da bi se v sodelovanju med javnimi ustanovami in zasebniki izoblikovale čim ustreznejše rešitve.

Tržaški župan Franco Richetti bo čimprej prodal del bazovskega jusa

Sinhrotron: tržaška občinska uprava prezrla tudi zahteve in stališča jusarskega odbora iz Bazovice

Tržaški občinski svet se je v ponedeljek zvečer verjetno zadnjič ukvarjal s kočljivim vprašanjem sinhrotrona. Skupščina je premostila še zadnjo »težavo« (za mnoge vsekakor oviro) v zvezi z jusarskimi zemljišči in s široko večino glasov pooblastila župana Franca Richettija, naj ta zemljišča čimprej prodaja Konzorciju, ki upravlja padriško raziskovalno ustanovo. To je bilo torej verjetno zadnje politično in upravno dejanje v dolgem in zapletenem postopku za sinhrotron, v katerem je občinska uprava dosledno prezirala stališča domačega prebivalstva, ki ni nikoli nasprotovalo temu znanstvenemu objektu, zahtevalo pa je lokacijo znotraj raziskovalnega centra.

Tudi na ponedeljkovi seji je večina občinskega sveta kratkoročno prezrla težnje krajevnih stvarnosti, v tem primeru bazovskega jusarskega odbora, ki je že sredi aprila uradno utemeljil svoje nasprotovanje prodaji jusarske

zemlje. Uprava te utemeljitve sploh ni vključila v svoj prvotni sklep (tukaj je vsekakor prišlo do nekaterih birokratskih zapletov) in je to naredila šele na formalni poziv pokrajinskega nadzornega odbora, ki res ni mogel kar tako prezreti površnega odnosa odgovornih upraviteljev, ki bi morali vendarle dobro poznati zakone na tem področju. Občina bo za prodajo jusa dobila 593 milijonov lir in jih bo na osnovi zakona namenila potrebam bazovske skupnosti. Še to je bilo do ponedeljka pod vprašajem, obvezo pa so vključili šele na zahtevo komunistov.

Odbornik za urbanistiko Eraldo Cecchini je uvodoma zelo skopo iznesel razloge, zakaj je nadzorni odbor zavrnil prvi sklep občinskega sveta o prodaji jusarske zemlje. Komunistka Anamarija Kalc je obtožila Občino, da veskokozi popolnoma prezira vlogo od ljudstva izvoljenih jusarskih odborov,

čeprav se je Richetti prav med zadnjo proračunsko razpravo obvezal, da bo uprava spremenila svojo dosedanje politiko na tem področju. Ta omalovaževalni odnos je prišel jasno do izraza tudi z bazovskim odborom, pokrajinski nadzorni odbor je vsekakor v tem primeru pokazal večjo občutljivost od Občine. Kalc je predlagala nekaj izboljševalnih popravkov, ki jih je večina zavrnila z izjemo bistvene obveze, da je treba zgoraj omenjeno vsoto denarja nameniti Bazovici.

Svetovalec Slovenske skupnosti Aleš Lokar je podčrtal, da je občinska uprava tudi tokrat popolnoma spregledala zahteve domačega prebivalstva. SSK je tudi v tem primeru glasovala proti sklepu petstrankarske koalicije, saj je od vsega začetka nasprotovala lokaciji sinhrotrona na območju T8 pri Bazovici in je iz tega razloga svojčas tudi odstopila iz občinskega odbora. Zeleni Maurizio Bekar pa je pristavil, da uprava od vsega začetka podcenjuje vlogo padriškega raziskovalnega centra, ki ima na osnovi svojega statuta primarne urbanistične pristojnosti na območju, kjer gradijo sinhrotron. »Danes se vsi obvezujemo, da bodo spoštovali okolje in zelene površine, končno pa ni nobenih jamstev proti nevarnosti novih poplav cementa,« je še poudaril Bekar. V debati se je oglasil tudi listar Di Lorenzo, razen kratkega uvodnega posega odbornika Cecchinija pa je v večinski koaliciji glede tega spornega vprašanja prevladal molk.

Pooblastilo županu, naj prodaja jusarska zemljišča v Bazovici so podprli svetovalci večinskega zavezništva, listarji in neofašisti, komunisti in zeleni Paolo Gheršina so se vzdržali, Bekar in Lokar pa sta glasovala proti.

Končno poraz brezbriznosti

Inštitut za zgodovino odpornišva bo vendarle dobil ustrezne prostore

Deželni inštitut za zgodovino odporniškega gibanja bo po vsej verjetnosti lahko nemoteno nadaljeval svoje dragoceno delo. Občinski odbor je na izrecno zahtevo župana Richettija končno ugodil prošnji te ustanove in ji dal na razpolago ne samo kletne prostore, ampak tudi pritličje v obnovljeni stavbi Vile Primc na Greti. V nasprotnem primeru bi Inštitut tvegval zaprtje oziroma začasno prekinitev delovanja. Gre za pomembno odločitev, za katero nosi v prvi osebi zaslugi Richetti, ki se je od vsega začetka prizadeval za ugodno rešitev tega vprašanja, pri čemer je moral tudi v odprto polemiko z nekaterimi občinskimi odborniki, ki očitno niso kazali velikega posluha za hude prostorske težave te tržaške zgodovinske ustanove. Na koncu pa je vendarle prevladala županova beseda in pri tem je značilno, da se je proti sklepu občinske uprave prvi oglasil melonar Gambassini, ki je bil mnenja, da bi morali Vilo Primc nameniti predvsem potrebam krajevnega rajonskega sveta.

Župan je na ponedeljkovi seji omenil tudi nedavno študijo slovenskega zgodovinarja Toneta Ferenca o deportacijah italijanskih državljanov leta 1945, ki jo je objavil naš dnevnik. Richetti je bil mnenja, da pomeni ta raziskava važen doprinos za celovito odkrivanje resnice o tistih tragičnih dogodkih »na osnovi novih in popolnejših zgodovinskih informacij«. Cilj vseh teh naporov mora biti predvsem sprava med živimi, je še podčrtal župan, ki je dodal, da je pred kratkim posegel pri predsedniku vlade in pri ministru za zunanje zadeve De Michelisu za ustanovitev mešane italijansko-jugoslovanske komisije.

Ta komisija naj bi s pošteno in znanstveno raziskavo pomagala razumeti tiste dogodke. »Samo resna mednarodna raziskava, brez zablod in polresnic, bo lahko jamčila uravnovešeno oceno tistih dogajanj in prispevala pomemben delež za medsebojno poznavanje, tako da vsa zadeva ne bo več predmet novih razhajanj in nepotrebnih razkolov.«

S. T.

Občinska skupščina odobrila sporni načrt velikega stanovanjskega kompleksa v Ul. Ponzanino

Zelena luč za ljudske gradnje pri Sv. Jakobu

Tržaški občinski svet je na ponedeljkovi seji tudi odobril sklep, ki odpira pot gradnji velikega stanovanjskega kompleksa v Ul. Ponzanino pri Sv. Jakobu. Skupščina je z glasovi petstrankarske koalicije sicer samo ratificirala znani sklep občinskega odbora, proti kateremu je strnjeno nastopila vsa opozicija, ki je mnenja, da bo Sv. Jakob zelo težko ključoval temu novemu demografskemu prilivu. Sklep o ljudskih gradnjah v Ul. Ponzanino je bil svojčas tudi predmet političnih razhajanj v večinski koaliciji, načrtu pa nasprotuje tudi krajevno prebivalstvo, ki že napoveduje ljudski referendum proti temu spornemu projektu. Svetovalci so tudi odobrili nekatere važne ukrepe na področju social-

nega skrbstva, ki jih je predložil pristojni odbornik Berce. Gre med drugim za novo konvencijo med občinsko upravo in zadrugami, ki se ukvarjajo s telesno prizadetimi otroki. Prej se je s temi problemi ukvarjala Pokrajina.

Richetti se je pred začetkom seje spomnil nedavno preminulih Artura Gargana, predsednika gledališča Teatro stabile, Alda Terpina, predsednika Tržaške hranišnice, in pokrajinskega svetovalca PSI Giorgia Bonata. Svetovalec Laične zelene liste Gheršina pa se je spomnil pokojnega živinozdravnika Claudia Tenzeja, ki je bil dolgo let aktivist radikalne stranke.

Danes in jutri na sedežu tržaške pokrajinske uprave

Forum odbornikov za skrbstvo

Danes popoldne se bo na sedežu Pokrajine Trst sestalo vsedrjavno vodstvo Foruma pokrajinskih in občinskih odbornikov za skrbstvo. Forum so ustanovili decembra. Organizacija naj bi prirejala razne znanstvene in študijske posvete o socialnem skrbstvu za ostarele osebe.

Današnje sejo bo vodil prof. Sandro Bernardi, ki poučuje na rimski univerzi La Sapienza. Na seji bosta prisotna tržaški pokrajinski odbornik za socialno skrbstvo Mario Martini ter odbornik za načrtovanje Salvatore Cannone. Goste bo pozdravil predsednik Pokrajine Dario Crozzoli.

Jutri zjutraj ob 11. uri pa bo v sejni dvorani Pokrajinskega sveta zborovanje odbornikov za skrbstvo, ki se ga bodo udeležili vsi odborniki občin in pokrajin, ki so pristopile k Forumu. Teh bo približno trideset, razpravljali pa bodo o vprašanju socialne zaščite ostarelih oseb. Razpravo o tej temi so v teh dneh že načeli na »Salonu 50 in več«. Razprava je za tržaške upravitelje zelo pomembna, saj je letos Dežela s posebnim zakonom poverila pokrajinski upravi vse pristojnosti v zvezi z načrtovanjem in usklajevanjem socialnega skrbništva po vsem teritoriju.

ADRIATHERM s.r.l.

DOLINA 445 (Trst)
Tel. (040) 228800 - 228000
Telefax (040) 228053 - Telex 461105

UVOZ - IZVOZ - REEKSPORT
REPROMATERIALI - BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

S pozdravi slovenskega ministra Vencelja in skrbnika Campa Slovesen pričetek 26. seminarja za slovenske šolnike na Tržaškem

Včeraj se je v tržaškem Kulturnem domu uradno pričel 26. seminar za slovenske šolnike na Tržaškem. Na otvoritveni slovesnosti sta učiteljem in profesorjem spregovorila slovenski minister za šolstvo dr. Peter Vencelj in tržaški šolski skrbnik dr. Vito Campo.

Dr. Vencelj je v svojem pozdravnem nagovoru dejal, da je vsakoletno srečanje s slovenskimi šolniki na Tržaškem »prijetna naloga« in nato naglasil: »Novi časi v Evropi in spremembe v matici nam nalagajo, da dobre stike in odnose še poglobimo in oplemenitimo. Naša skupna naloga je povezati vse Slovence ne samo na območju Alp in Jadrana, temveč vse, ki živijo kjerkoli po svetu, v enotno duhovno in kulturno skupnost. Prav k tej nalogi so najbolj poklicani učitelji in vzgojitelji ne glede na to, ali živijo v matici ali zunaj nje.« Minister je nato napovedal, da v Sloveniji načrtujejo pomembne spremembe na šolskem področju, ki bodo dale šoli »evropske razsežnosti«, kajti naloga »šole prihajajočega obdobja je v njeni vlogi večkulturne naravnosti, saj znanje ne pozna meja in ga ne sme bremeniti ne politični in ne ideološki pogledi.« Želimo ustvariti šolo, je nadaljeval dr. Vencelj, »ki bo predvsem v pomoč mladim pri njihovi človeški rasti, ki bo čim bolj upoštevala sposobnosti in interese posameznika in ne bo v službi ideologij in političnih strank.«

Šolski skrbnik dr. Vito Campo je v svojem posegu naglasil pomen seminarja, ki omogoča soočanje različnih izkušenj s področja vzgojne tematike. Dotaknil se je nekaterih splošnih problemov, s katerimi se srečuje šola in nato dejal: »Dovolite mi, da se in bežno pomudim ob temah miru in mednarodnega sodelovanja, torej ob temah splošnega značaja, ki postajajo v naši tržaški šoli vsakodnevna stvarnost. Bolj kot drugje in v večji meri danes kot v preteklosti so spričo politične liberalizacije v sosednji Republiki prav tu dani pogoji, da vza-

jemno snujemo pedagogiko sodelovanja, ki naj temelji na narodnostno-jezikovni istovetnosti, na lastni razpoložljivosti za odpiranje, za izmenjavo različnih kulturnih dobrin, ki naj nas medsebojno bogatijo, kakor tudi na strpnosti, ki pa je ne smemo pojmovati kot pasivno privoljevanje v obstoj drugega ali kot poskus njegove integracije, marveč kot obojestransko priznavanje drugačnosti in iz nje izhajajočih razlogov, ki jo pojasnjujejo.«

V imenu prirediteljev seminarja je govornika in vse prisotne, med njimi predstavnike šolskih in političnih oblasti, pozdravila ravnateljica slovenskega učiteljskega A. M. Slomšek prof. Elvi Slokar, še posebej pa je pozdravila konzula SFRJ v Trstu Livia Jakovina, ki se poslavila od našega mesta.

Pred začetkom slovesnosti je predstavila Sindikata Slovenske šole razdelila prisotnim letak s pozdravom vsem prisotnim, in to zato, ker ga ni mogla javno prebrati. Kot nam je sama povedala, ji je bilo to onemogočeno, ker protokolarni del seminarja ni predvideval pozdrav sindikalnega predstavnika in ker je prišlo

lani prav ob tem pozdravu do zapletov. Neizrečen pozdrav se je zaključil z ugotovitvijo: »Pot v Evropo je dolga in Trst je še zelo daleč od nje!« Daljavo pa sindikat utemeljuje z nekaterimi neveselimi ugotovitvami. Med njimi so dejstva, da je italijanska vlada predstavila zaščitni zakonski osnutek, »ki nas iz mesta dokončno izbriše«, nato to, da se »brez ministrskega odloka dejansko ukinja slovenska srednja šola v Rojanu« ter da se »Slovincem kratki katekolni avtonomija, in to tudi na šolskem področju«, kar je razvidno tudi iz neuslišane zahteve po slovenskem šolskem intendantu. Nadalje je v letaku zapisano, da je šolski skrbnik Corbi predložil ministru načrt za racionalizacijo šolske mreže, a »je šel preko mnenja, ki ga je izrekla komisija za vprašanje slovenskih šol«. Kot zadnjo protestno točko pa smo v »pozdravu« brali, da so bili 5. aprila izvoljeni člani omenjene komisije, ki pa po šestih mesecih »še niso prejeli imenovanja in toliko manj vabila na prvo sejo«.

Na sliki (foto Magajna) včerajšnja otvoritvena slovesnost seminarja za šolnike v Kulturnem domu.

pismo uredništvu

Sporno izpopolnjevanje profesorjev v Ljubljani

Spoštovano uredništvo,

v četrtek, 6. septembra 1990, me je v intervjuju, ki ga je časnikarka Nadja Filipčič imela s slovenskimi šolniki, prijetno presenetila izjava kolegice prof. Ester Sferco o podelitvah štipendij za izpopolnjevanje slovenskih zamejskih šolnikov v Ljubljani. Kolegica se je po mojem mnenju upravičeno razburila nad nekaterimi nepravilnostmi, ki se ponavljajo iz leta v leto in pri katerih se zdi, da šolniki nergamo le na službenih mestih, kjer jim javnost sicer malokdaj prisluhne.

Popolnoma se strinjam z izjavo, da je štipendija primernejša za šolnike, ki so diplomirali na italijanskih fakultetah in še posebno za profesorje znanstvenih predmetov, ki se morajo v šoli iz dneva v dan spoprijemati s problemom neustreznih učbenikov in s slovensko terminologijo, ki je trd oreh tudi zaradi pomanjkanja primerne gradiva.

Ob našem zasebnem in nerodnem prejavljanju iz italijanščine se mi zdi sploh neumestno, da prejemo celo več let štipendijo profesorji literarnih predmetov, in sicer celo s ciljem, da bi (bogve čemu?) dosegli višji študijski naslov. Med štipendisti so bili celo

profesorji italijanščine in kolegi, ki so že študirali v Ljubljani...

Uspeh takih podpor je tisti, ki ga je navedla kolegica: v svojem predmetu »izpopolnjuje se« kolege suprirajo naši bivši maturanti, tako da se različno učno osebje iz leta v leto vrsti pred osuplimi in negotovimi dijaki.

Ze več let ugotavljam, da so deležni štipendije prav kolegi, ki so med šolskimi leti zaradi družinskih obveznosti in boleznih najčeste odsotni. Ob tem sem se večkrat vprašal, ali so študijske podpore najprimernejše za mašenje lukenj, da bi pač znanje dijakov preveč ne trpelo zaradi pogostih odsotnosti profesorja in bi v primeru, da mu je podeljena štipendija, razredi dobili vsaj letoletnega suplenta.

Ob tem se mi zdi sploh groteskno, da si sodobna, demokratična Slovenija na svoji svetli poti v evropsko gospodarstvo domišlja, da podpira zamejsko šolo. Lahko ji kvečjemu uspe, da opravi učinkovit poseg na ravni posameznikovih osebnih dohodkov in njegovega prostega časa.

Prepričan sem, da se štipendije za izpopolnjevanje v Ljubljani podeljujejo na moč lahkoverno, saj nam doslej še niso znani kriteriji tega podeljevanja. Prosilcev je namreč veliko in dvomim, da po prošnji kdo preverja, kdo bi res potreboval pomoč. Prosilca bi morali namreč povabiti na pogovor, tako bi precej ugotovili umestnost njegovih želja, ki (sodeč po razmerah) so in morajo biti le po pomoči ob smotnem šolskem delu in ne po uresničevanju zasebnih zamisli in konjicov.

Za šolsko leto 1990/91 sem sam prosil za štipendijo. Kot profesor trgovstva na DTT Žiga Zois imam težave pri izrazoslovju na tem področju. Vem, da se s temi jezikovnimi problemi soočajo tudi moji kolegi, saj sem v okviru učnega načrta vedno sodeloval z njimi. Naj pripomnim, da nam tudi pogoste spremembe v sodobnosti ne pomagajo v prizadevanju, da bi izboljšali svoj položaj.

Zato sem trdno prepričan, da bo tudi pri pametnem upravljanju teh blagotnih namenov, da bi matica pomagala zamejstvu, prišlo do vidnih uspehov.

Uspehe pričakujem predvsem pri predmetih, ki so povezani z delovno vsakdanjostjo naše mladine, da jim znanja materinega jezika ne bosta omogočala le Prešeren in Cankar, ampak tudi bolj prozaična pot h kruhu.

S spoštovanjem

prof. FRANKO ABRAMI
doktor komercialist

Tržaška hranilnica podarila abonmaje mladim varčevalcem

Tržaška hranilnica CRT je pred dnevi organizirala na Pomorski postaji prireditve za mlade, ki so lastniki hranilnih knjižic z imenom »Conto giovane«. Tržaški denarni zavod je namreč nagradil 386 mladih, ki so poslali poseben kupon, katerega je pred časom objavil tržaški italijanski dnevnik. Mlade so nagradili z abonmaji za razne kulturne in športne prireditve.

Prireditve so se udeležili tudi predstavniki večjih tržaških kulturnih ustanov, predstavniki Stefanella in Trieste, ravnatelj CRT Renzo Piccini ter podpredsednik denarnega zavoda Piergiorgio Luccarini. Napovedovalec je bil novinar Giovanni Marzini.

na kratko

■ **Sekcija KPI iz Milja prireja jutri ob 18.30 v Ljudskem domu (Ul. S. Giovannina 4) javno razpravo na temo »Za resnico, pravico in potrditev vrednot odpornosti«.** Govorili bodo posl. Willer Bordon, občinska svetovalka Liste Frausin Slavica Barut in predstavnik miljske sekcije Vsestranskega združenja partizanov Italije Gino Fontanot.

■ **Glavna skupščina Kraške gorske skupnosti se bo sestala v četrtek, 20. septembra.** Na dnevnem redu ima overovitev pooblastil novim članom glavne skupščine, sledilo bo poročilo predsednika KGS Marina Pečenika, nato pa bodo svetovalci razpravljali o obračunu za leto 1989 in o izrednih načrtih del in posegov za leto 1991.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Fulvia Maurija

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami in počastili njegov spomin.

Mama, oče in Rossella

Trst, Lakotiče, 12. septembra 1990

Za vstop SSK v pokrajinski odbor bo potreben še en večinski vrh

Več kot tri ure je trajal včerajšnji prvi sestanek delegacij petih strank tržaške upravne večine po poletnem premoru. Kot vse kaže, je vsaj na videz vendarle uspel zglediti nekatere dokaj ostre robove, vsaj tiste, ki so v zadnjem času majali krhko in prepirljivo petstrankarsko zaveznitvo.

Delegacije, ki so jih vodili pokrajinski sekretarji Tripani (KD), Perelli (PSI), Di Piazza (PSDI), Castiglioglio (PRI) in Pampanin (PLI), je na pokrajinskem sedenju Kršćanske demokracije v palači Diana čakal natrpan dnevni red soočanja, ki pa se je z včerajšnjim srečanjem v bistvu komaj začel. Prvi so bili na vrsti problemi, ki so izbruhnili na površje na ponedeljkovem zasedanju tržaškega občinskega sveta in ki so dosegli vrhunec z zavrnitvijo dveh upravnih sklepov socialističnega odbornika za urbanistiko Eralda Cecchinija. V palači Diana pa so se kot kaže problemi v precejšnji meri redimenzionirali, saj so vse delegacije pokazale pripravljenost za premostitev težav, ki so ustvarjale probleme predvsem na področju administrativnega dela.

Pri drugi točki dnevnega reda so udeleženci srečanja v palači Diana analizirali programski dokument PRI, na osnovi katerega so republikanci za-

htevali preverjanje. Delegacije so ob tem dosegle soglasje, da bodo ta dokument - ki je kot rečeno izrazito programske narave - upoštevali pri oblikovanju občinskega proračuna, ki ga bo morala mestna skupščina sprejeti do letošnjega 31. oktobra.

Zadnje pomembnejše vprašanje pa je zadevalo za 17. september sklicano zasedanje pokrajinskega sveta, na katerem naj bi predvidoma formalizirali vstop Slovenske skupnosti v pokrajinski odbor. Pri tem so delegacije petih strank menile, da bi bilo s političnega vidika mnogo bolj primerno, če bi pred formalizacijo vstopa slovenske stranke v pokrajinski odbor sklicali še en petstrankarski vrh, ki bi se ga udeležili tudi predstavniki same Slovenske skupnosti.

Iz tega je torej logično sklepati, da bodo za ponedeljek napovedano zasedanje pokrajinskega sveta skoraj gotovo preklicali in da bo namesto njega tega dne novo srečanje delegacij petih oziroma šestih strank v palači Diana.

■ **Tržaška občinska uprava sporoča,** da bo predor pod Montebellom v nočnih urah (natančno med 3. in 5. uro) zaprt za ves promet zaradi nujnih vzdrževalnih del na cestišču.

Zanimiv posvet v okviru salona »50 in več«

Prodaja stanovanja z zagotovitvijo da lahko lastniki ostanejo v njem

Na razstavišču pod Montebellom bo jutri zadnji dan salona »50 in več«, ki je v teh dneh doživel lep obisk in veliko zanimanje starejših ljudi, katerim je tudi namenjen. Včerajšnji dan je potekel v znamenju izredno dobro obiskanega posveta na temo »Prodaja stanovanja in nadaljevanje bivanja v njem - nova možnost za ostarele«, ki se ga je udeležil tudi deželni odbornik za gradbeništvo Cislino.

Za kaj gre? V Italiji je 70% prebivalcev, ki so lastniki stanovanja, kar 95% vseh lastnikov pa ima več kot 65 let. Gre torej za imponenten nepremičninski park, katerega je potrebno - in bo v prihodje vse bolj nujno - »odmzniti« (torej omogočiti prodajo), lastnikom pa zagotoviti, da bodo lahko ostali v svojem stanovanju tudi po prodaji. To je namreč mogoče s prodajo »gole lastnine«, ki temelji na t. im. statusu »gole lastnine«, ki v italijanskem pravnem sistemu že dolgo obstaja. Še več, lastnikom po prodaji ni treba nositi stroškov za izredno vzdrževanje stanovanja, včeraj pa je bilo slišati tudi predlog, po katerem jim dosmrtno ne bi bilo treba plačevati niti najemnine.

Javna razprava o zalivski krizi in o njenih možnih posledicah

Tržaški forum za konstituantno, pokrajinsko vodstvo ACLI in tržaška federacija KPI vabijo v petek ob 18. uri na javno srečanje o krizi v »petrolejskem zalivu« in o njenih posledicah. Srečanje, ki bo potekalo v obliki odgovorov na vprašanja, ki jih bo zastavil univerzitetni študent Claudio Cuman, bo v dvorani Delavskih zadrug na Trgu Stare mlinice 13.

Na soočenje mnenj o tej pereči problematiki so pristali docent za islamistiko na tržaški univerzi Fuad Allam, univerzitetna študentka in članica iniciativnih centrov za mir pri ZKMI Alessandra Bianchi, predsednik furlanskega odbora za konstituantno Mario Banelli, ravnatelj raziskovalnega inštituta SLORI sociolog Darko Bratina, novinar Luciano Ceshia, pokrajinski predsednik ACLI Franco Codega, profesor za mednarodno pravo na tržaški univerzi Giorgio Conetti, sekretar tržaške federacije KPI Nico Costa, poddirektor tednika »Vita Nuova« Silvano Magnelli in deželni predsednik Zveze za okolje Lino Santoro.

Zaradi istočasnih nesreč velike težave v prometu

V včerajšnjih opoldanskih urah je le malo manjkalo, da bi v mestu prišlo do pravega prometnega infarkta. V izredno gostem prometu se je namreč pripetilo hkrati več nesreč, ki sicer niso imele hujših posledic za ljudi in niti za avtomobile, a so močno ohromile promet, ki je v Trstu že itak težaven in hudo obremenjen.

Do verižnega trčenja treh avtomobilov je prišlo na Ulici Coroneo in v križišču med Videmsko ulico in Ulico Barbariga. Trčenje nista zahtevali ranjenecv, gmotna škoda na avtomobilih je bila zelo omejena, prometni kaos pa primeren uri, se pravi času, ko je mesto najbolj prometno. Do trčenja, ki prav tako ni imelo hujših posledic za udeležence, je prišlo skoraj istočasno tudi v Drevoredu D'Annunzio, kar je seveda še poslabšalo prometno gnečo.

V Ulici Ghega pa je pred hotelom Milano v približno istem času začel greti avtomobil z zadarsko registrsko tablico. Na kraj nesreče so prišli gasilci, hujšo škodo pa je preprečil avtomobilist, ki je bil dovolj priseben in ki je imel v svojem avtomobilu jeklenko za gašenje požara. Ko so prispeli gasilci, so se plameni že poglobili, k sreči pa ogenj ni povzročil večje škode, saj bodo lahko avtomobil popravili s posegom elektromehanika. Prav med pregledom v neki bližnji delavnici pa so ugotovili, da bi brez hitrega posega omenjenega mimoidočega avtomobilista lahko prišlo do eksplozije, saj so se plameni že začeli nevarno bližati rezervoarju za bencin.

Tržaški bivši aktivisti kličejo k udeležbi na proslavi v Kazljah

Odbor Združenja aktivistov in invalidov narodnoosvobodilnega gibanja na Tržaškem, ki se je sestel v ponedeljek, se je seznanil s pobudo občinskih odborov Zveze združenih borcev NOV Primorske, da skličejo v nedeljo, 23. t. m., v Kazljah (Štorje) pri Sežani vseljusko zborovanje v počastitev 45. obletnice zmage nad nacifašizmom in da so za slavnostnega govornika povabili predsednika predsedstva Republike Slovenije Milana Kučana.

Odbor združenja aktivistov NOB na Tržaškem, ki združuje danes po 45 letih od konca vojne še več kot 2000 bivših aktivistov osvobodilnega boja na Tržaškem, je soglasno ocenil, da je prav zdaj pravi čas za takšen množičen zbor, ki naj vsej slovenski javnosti v domovini in za mejami potrdi, da je primorsko ljudstvo zvesto in ponosno na svojo slavno protifašistično tradicijo, ki sega v prva leta po prvi svetovni vojni in ki se je z nastopom fašizma v Italiji sprevrgla v pasivni in aktivni odpor proti fašističnemu barbarstvu in njegovi raznarodovalni politiki na Primorskem, da bi se nazadnje razplamtel v vseljusko oboroženo vstajo, v kateri so primorske partizanske

brigade v sklopu NOV Slovenije in Jugoslavije, z njimi pa domala vse ljudstvo s plebiscitarno vključitvijo v Osvobodilno fronto ne glede na sedanje meje, izpisalo najslavnejše strani svoje zgodovine.

Odbor Združenja aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem vabi zato vse nekdajne aktiviste OF in slovensko zamejsko javnost, posebej še mladino, da se odzovejo vabilu občinskih odborov ZVB NOV Primorske in se množično udeležijo zborovanja v Kazljah pri Sežani.

Z našo prisotnostjo na zborovanju bomo - so poudarili na seji Združenja - izpričali solidarnost aktivistov in borcev s Tržaškega svojim primorskim bratom, borcem in aktivistom v matici domovini prav zdaj, ko dajejo spremenjene družbene in politične razmere v Sloveniji nekaterim povod in spodbudo za potvarjanje zgodovine in blatenje z idealizmom in široko demokratičnostjo prežetega narodnoosvobodilnega boja Primorcev za svobodo, demokracijo in za priključitev k maticnemu narodu po toliko letih fašistične strahovlade.

Pogovor z Ivanom Širco o tovornem postajališču

Intermodalni promet bodočnost prevoznništva

Direktor konzorcija tržaških avtoprevoznikov Transcar Ivan Širca je bil pred nedavnim imenovan v upravni svet Konzorcija za tovorno postajališče pri Fernetičih. Najprej smo ga vprašali, kako je prišlo do njegovega imenovanja?

»Od nekdaj je bil glavni problem upravljanja tovrnega postajališča pri Fernetičih slaba povezava med ekonomskimi operaterji, ki tu delajo, in politiki, ki naj bi upravljali to strukturo, ki že dolgo ne odgovarja več potrebam časa. V bodočnosti pa se bo stanje verjetno še poslabšalo, saj strokovnjaki predvidevajo, da se bo promet skozi Fernetiče do leta 1993 najmanj podvojil. Vsled tega smo se prevozniki, ki delamo na Fernetičih, že pred leti začeli ukvarjati s tem problemom, seveda z našega poklicnega zornega kota. Najprej smo se pogovarjali s predsednikom postajališča, potem s predsednikom Trgovinske zbornice Tombsijem itd. Vsi ti naši obiski niso obrodili nobenega otipljivega rezultata. Zaradi tega smo sklenili, da bomo nastopili na učinkovitejši način. Najprej smo pritisnili na tržaške parlamentarce, nato smo intervenirali na ministrstvu v Rimu, kjer smo vendarle nekaj dosegli. Iz teh začetnih pobud sindikalnega značaja se je porodila zamisel o ustanovitvi konzorcija Transcar. Prevozniki smo se namreč v tem času dokopali do spoznanja, da smo v odnosu do drugih skupin, ki delajo na postajališču (špediterji, cariniki itd.) v podrejenem položaju. Dogaajalo se je namreč, da pri upravljanju postajališča nihče ni upošteval naših zahtev. Jasno je bilo, da se moramo prevozniki združiti v organizacijo, ki bi učinkovito zastopala naše interese. Vsi smo bili mnenja, da se mora ta organizacija sama vzdrževati. V perspektivi naj bi bil konzorcij Transcar celo zameetek večjega konzorcija, ki bi se neposredno ukvarjal s prevozništvom oziroma, ki bi kot skupno podjetje tržaškim prevoznikom omogočil preživetje tudi po evropski integraciji leta 1993, ko bo mednarodna konkurenca resno ogrozila naše male podjetnike. Zaradi te sindikalne akcije smo spoznali, da člani upravnih vrhovov postajališča sploh ne poznajo problemov te ustanove, ker so bili na svoje položaje imenovani zaradi strankarskih zaslug in ne zaradi strokovnosti. Častni izjemi sta bili predsednik Konzorcija za tovorno postajališče Luciano Russo Cirillo in repentabški župan Pavel Colja. Ko je Pokrajina morala imenovati svoje predstavnike v upravni svet Konzorcija, je KPI predlagala moje ime. Glavni zagovornik moje kandidature je bil predsednik CNA Cosolini. Ponudbo sem sprejel prav zaradi potrebe, da smo tudi mi prevozniki zastopani v konzorciju.«

Kateri so glavni problemi, ki bremenijo delo na postajališču pri Fernetičih?

»Teh je res veliko. Sam načrt objekta je izjemno nefunkcionalen. Stavbe so slabo grajene, manjka pa veliko storitev, ki jih vsa postajališča za tovornjake drugod po Evropi imajo. Šoferji, ki tu na postajališču včasih čakajo zaradi carine tudi po več dni, nimajo nobenega primernege pomeni hotela, menze so premajhne, ravno tako primanjkuje stranišč. Vzdrževanje stavb je naravnost kriminalno. Manjkajo pa tudi druge storitve, na primer delavnica itd. Tovorno postajališče je zelo slabo povezano s cestnim omrežjem. Zelo slaba je tudi povezava s postajališčem v Sežani. Obe postajališči sta namreč povezani s sorazmerno ozko cesto, ki je vklesana v skalah. Večkrat se zgodi, da se promet po tej cesti zagodzi, tako da morajo šoferji čakati po več ur, preden se sploh kam premaknejo. Če pa bi se kaj zgodilo, na primer da bi zgorel kak tovornjak, gasilci ne bi mogli poseči, ker njihova vozila ne bi utegnila privoziti do kraja nesreče zaradi gneče kamionov.«

»Največje težave pa nam povzroča carina. Po vsej Evropi carine delajo 24 ur na dan. Samo naši cariniki delajo od 8. do 14. ure in potem v nadurah od 16. do 19. ure. S temi nadurami praktično zaslužijo še eno plačo. Razumljivo je, da se ravno oni najbolj upirajo naši zahtevi, naj carina dela vsaj v dveh izmenah. Počasnost carinskih operacij povzroča avtoprevoznikom ogromno ekonomsko škodo, ker ne moremo planirati našega dela. Zaradi tega problema smo že protestirali pri pristojnem ministrstvu v Rimu. Poleg tega uprava tovrnega postajališča in carinske oblasti še niso rešile problema tovornjakov in tranzitu (TIR). Šoferji teh tovornjakov morajo včasih čakati več dni, da jim cariniki ožigosajo dokumente. Carinski funkcionarji bi lahko to operacijo opravili v petih minutah. Če bi naša birokracija imela več smisla za organizacijo dela, bi verjetno poskrbela, da bi en funkcionar delal tudi v nočni izmeni. S tem bi občutno razbremenili parkirišče in promet na postajališču.«

V nekaterih tržaških gospodarskih in političnih krogih se že dalj časa govori o možnostih razširitve Tovornega postajališča na Fernetičih.

»Ta zahteva — najbolj odločno jo je zagovarjala stara uprava postajališča — je povsem neutemeljena, nestrokovna in nesmiselna. Avtoprevozniki pri tem odločno podpiramo repentabrske občinske uprave, ki se upira nepotrebnim razširitvam. »Dobra« uprava bi najprej odpravila ozka grla (tu mislim predvsem na slabo organizacijo dela na carini), ki otežkočajo in ovirajo delo. Ko bomo odpravili ta ozka grla bo promet potekal bolj tekoče. Verjetno bi se nihče ne upiral res koristnim in upravičnim razširitvam, v danih pogojih pa je vsako širjenje povsem brezpredmetno. S tem v zvezi smo avtoprevozniki naročili arhitektu Berniju nov načrt, ki bi tovrno postajališče spremenil v res funkcionalen in sodoben objekt.«

Prejšnji upravni svet je odobril načrt za gradnjo delavnice, kjer bi popravljali tovornjake.

»Res je, ampak ta načrt je na žalost zelo meglen. Sploh ni jasno, kakšna naj bo ta delavnica in kdo naj bi jo upravljal. Vodstvo postajališča smo prosili, naj upravljanje delavnice zaupa našemu konzorciju Transcar. Menimo, da bi morala biti delavnica »tranzitnega« tipa, kjer bi opravljali manjša popravila in servisiranje gum. S tem v zvezi smo se že pogajali z madžarsko družbo Hungarocamion. Mislim, da bi mi najboljše upravljali ta objekt, saj je večina avtoprevoznikov, ki delajo na Fernetičih, včlanjenih v naš konzorcij.«

Strokovnjaki opozarjajo, da se bodo kemične industrije z Zahoda preselile v države bivšega socialističnega bloka. Zaradi tega se bo verjetno promet kemijskih in nasploh strupenih snovi skozi Fernetiče povečal. Je tovrno postajališče opremljeno za tak promet?

»Menim, da se bo v bližnji prihodnosti način prevažanja kemičnih snovi bistveno spremenil. S kamioni bomo prevažali samo manjše količine teh snovi, večino kemikalij bo prevažala železnica. V Nemčiji je to že uveljavljena praksa. Na tem koncu Evrope, zaradi razsula italijanskih in jugoslovanskih železnic, nekako zamujamo ta razvoj.«

Kakšna bo bodočnost postajališča pri Fernetičih?

»Nedvomno v intermodalnem prometu. Tu je prihodnost svetovnega prevoznništva. Prav bi bilo, da bi se naše postajališče primerno opremilo za tak promet. Uprava postajališča bo morala pri tem računati na bližino tržaškega pristanišča in železniškega vozla v Cervignanu. Kar se tega tiče, si konzorcij Transcar že prizadeva, da bi bil dejavno prisoten v Cervignanu.«

šolske vesti

Glasbena matica obvešča, da bo vpisovanje za nove gojence v Boljuncu danes, 12. t. m., od 17. do 19. ure.

Glasbena matica obvešča, da bodo popravni izpiti iz teorije in solfeggia danes, 12. t. m., ob 15. uri na šoli v Trstu.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

V torek, 18. t. m., ob 20.30 bo v Mali dvorani gledališča Verdi koncert dua, ki je leta 1989 osvojil prvo nagrado na mednarodnem natečaju Sergio Lorenzi in ki ga sestavljata Clevee Greensmith (čelo) in Carole Presland (klavir). Na programu bodo skladbe L. van Beethovna, J. Brahmsa in S. Barbera.

koncerti

Glasbeni september

Jutri, 13. t. m., ob 20.30 bosta v Evangelističnem cerkvi nastopila bariton Thomas Jesatko in pianist Werner Doermann. Na sporedu bodo Shumannove in Schubertove skladbe.

Devinski grad

Od 15. do 22. t. m. bo na sporedu tretja izvedba mednarodnega glasbenega natečaja »Castello di Duino«, ki je letos namenjen violončelu. Prva izločilna preizkušnja bo v soboto, 15. t. m., ob 10.30 v Devinskem gradu. Udeležencev je 42 in prihajajo iz ZDA, Sovjetske zveze in Japonske.

Glasbena matica vabi v torek, 18. t. m., ob 20.30 v evangeličansko luteransko cerkev, Trg Panfili, na koncert Mladinskega pevskega zbora SEVERAČEK iz Liberena (ČSFR). Dirigent Milan Uherek.

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem« aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrtkih in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v bivšem anglikanskem templju pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V občinski razstavnih dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

Na gradu sv. Justa bo razstava ruskega slikarja, kostumista in designerja Erteja odprta do konca septembra. Urnik: od 10. do 19. ure.

Na sedežih letoviščarskih ustanov v Miljah in v Sesljanu bosta do 15. t. m. odprti razstavi grafik Alpe-Jadran. Razstavljali bodo italijanski, jugoslovanski in avstrijski umetniki. Urnik: od 9. do 13. ure - ob sobotah in praznikih zaprto.

KD Kraški dom obvešča, da je odprta slikarska razstava Milana Bizjaka v pokrajinskem muzeju v Repnu do 16. t. m. Urnik: ob delavnikih od 18. do 20. ure, ob nedeljah od 10. do 13. ure ter od 16. do 20. ure.

V občinski razstavnih dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava o alpinistu Emiliju Comiciju.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 12. septembra 1990

GVIDO

Sonce vzide ob 6.39 in zatone ob 19.23 - Dolžina dneva 12.44 - Luna vzide ob 23.54 in zatone ob 15.36.

Jutri, ČETRTEK, 13. septembra 1990

JANEZ

PLIMOVANJE DANES: ob 14.50 najvišja 20 cm, ob 23.55 najnižja -30 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,4 stopinje, zračni tlak 1013,6 mb rahlo raste, veter 22 km na uro vzhodnik-severovzhodnik, burja s sunki do 54 km na uro, vlaga 46-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 21,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Stefano Mattia Fiorani, Beatrice Gatta, Fiorenza Asaro, Manuel Prem, Pamina Gelsomino, Desiree D'Alessio.

UMRLI SO: 80-letna Eva Chiantotto, 74-letni Giovanni Krizman, 22-letni Marino Starez, 66-letni Luigi Leuz, 91-letna Caterina Zuliani, 30-letni Fulvio Mauri, 55-letna Maria Gasperi, 82-letna Santa Furlan, 21-letni Massimo Defranceschi, 74-letni Antonio Palmisano, 77-letni Bruno Loj, 81-letna Emma Coretti, 85-letni Antonio Lubis, 88-letni Antonino Lavenna, 78-letna Giulia Delost.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 10., do sobote, 15. septembra 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Largo Sonino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Milje - Lungomare Venezia 3.
BOLJUNEC (tel. 228124) in SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Largo Sonino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Milje - Lungomare Venezia 3.
BOLJUNEC (tel. 228124) in SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Milje - Lungomare Venezia 3.
BOLJUNEC (tel. 228124) in SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

ARISTON - 17.45, 21.55 Mr. & Mrs. Bridge, r. James Ivory.
EXCELSIOR - 18.00, 22.15 Revenge, r. Tony Scott, i. Kevin Costner, Anthony Quinn.
EXCELSIOR AZZURRA - 18.30, 22.00 Mahabharata, r. Peter Brook.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Society, the horror, □
NAZIONALE II - 16.30, 22.00 La corsa più pazza del mondo 2, i. John Candy.
NAZIONALE III - 16.20, 22.15 Ramba III - la vendetta bestiale, □□
NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 L'Irlandese, i. Anthony Hopkins, Jean Simmons.
GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Ancora 48 ore, i. Eddie Murphy.
MIGNON - 16.30, 22.15 Doppia identità, i. Theresa Russell.
LJUDSKI VRT - 21.15 Relazioni pericolose.
EDEN - 15.30, 22.00 Sogni bagnati di una moglie, porn., □□
CAPITOL - 17.00, 22.00 Senti chi parla, i. John Travolta, Kristie Alley.
LUMIERE - 17.00, 22.15 Brazil, r. Terry Gilliam, i. Robert De Niro.
ALCIONE - 17.30, 22.10 Forza maggiore, r. Pierre Jolivet, i. Alan Bates, Francois Cluzet.
RADIO - 15.30, 21.30 Umida e bionda, porn., □□
Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Godbeno društvo Prosek vabi v glasbeno šolo novo godbenike. Vpisovanje in informacije vsak torek in petek od 20. do 21. ure v Soščevi hiši.

Slovenski lovski pevski zbor FJK Dobrdo obvešča pevec, da bo prva vaja danes, 12. t. m., ob 20.30 v Bubničevem domu v Repnu.

Dekliški pevski zbor Glasbene maticе sporoča vsem dekletom, ki bi se nam rade pridružile, da se lahko oglasijo na sedežu GM danes, 12., jutri, 13., ali v petek, 14. t. m., ob 19.30.

ŽPZ Ivan Grbec - Škedenj, Ul. di Servola 124, obvešča svoje pevke, da bo začel novo pevsko sezono v ponedeljek, 17. t. m., ob 20.30 v društveni dvorani. Srčno vabljeni nove pevke. Za informacije poklicati na tel. št. 822605.

Pevski zbor Fantje izpod Grmade obvešča pevec, da bo prva vaja v petek, 14. t. m., ob 20.30. Vabljeni tudi novi pevci!

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši je v septembru zaprta zaradi preureditve knjižnega sonda.

TPPZ Pinko Tomažič — sezona 1990/91 - Bliža se 20. obletnica ansambla in 50. obletnica vstaje proti nacifašizmu. Predstavniki pokrajinskega odbora VZPI in odbora TPPZ P. Tomažič so obiskali predstavnike republiškega odbora ZZB NOV Slovenije. Pogovarjali so se o pripravi na 50. obletnico vstaje slovenskega naroda. V četrtek, 20. t. m., ob 20.30 bo v obnovljenih prostorih TPPZ P. Tomažič prva odborova seja. V petek, 21. t. m., ob 20.30 pa bo vaja celotnega ansambla. Vabljeni tudi novi pevci!

izleti

SKD Vigred prireja 16. t. m. izlet v Bohinj na Krvavi bal. Za vpisovanje tel. od 19. do 21. ure na št. 200150 - Franka Škrk ali Armita Kante na št. 201102 še danes, 12. septembra.

Zadružni center za socialno dejavnost in Društvo slovenskih upokoencev prireja 3., 4., 5. in 6. oktobra izlet v Budimpešto. Prijave in informacije na sedežu Zadružnega centra v Trstu, Ul. Cicerone 8/b, tel. 360324, od jutri, 13. t. m., dalje.

SPDT prireja 15. in 16. t. m. dvodnevni avtomobilski izlet na Visoko rozojansko pot. Izlet je primeren samo za izkušene planince. Prijave sprejema ZSSDI (tel. 767304).

Ob praznovanju 500-letnice rudnika organizira Sindikat upokoencev SPI - CGIL od Doma v petek, 21. t. m., izlet v Idrijo in bolnico Franjo. Vpisovanje na tel. št. 228597 ali 228909.

SK Devin organizira ob Oktoberfestu štiridnevni izlet v Salzburg in München od 21. do 24. t. m. Za vpisovanje in informacije Jordan Purič - tel. 327196 in Bruno Škerk tel. 200236.

čestitke

Dne 2. t. m. je na mednarodnem tekmovalstvu za diatonično harmoniko v Ljubljani dosegel prvo mesto 13-letni DAVID MELON. Še mnogo takih uspehov mu želi vsa družina.

Pred 35 leti sta stopila na skupno življenjsko pot EMA in EDVIN KOMAR iz Ricmanj. Še na mnoga leta jima kličejo sin Maksi z Rosano in Jasno ter sin Dorjan z Marizo.

Na konservatoriju G. Tartini je diplomiral iz klasične kitare MARKO FERI. Prisrčno mu čestitata in očita veliko uspehov teta Lidija in Olga z družino.

menjalnica

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1188,25	1155.—
Nemška marka	745,59	740.—
Francoski frank	222,58	219.—
Holandski florint	661,57	650.—
Belgijski frank	36,27	35.—
Funt sterling	2187,35	2160.—
Irski sterling	2002.—	1960.—
Danska krona	195,18	191.—
Grška drahma	7,594	7.—
Kanadski dolar	1016,70	970.—

prispevki

V spomin na drago nono Viktorijo Tačar por. Milkovič darujeta Laura in Orieta z družinama 50.000 lir za os. šolo Karel - Destovnik Kajuh iz Gropade.

V spomin na Rafaela Grgiča in Viktorijo (Doro) Milkovič daruje družina Kalc (Parice 51) 10.000 lir za KD Skala in 10.000 lir za padriško cerkev.

V spomin na drago teto Stano darujejo Marija, Valtar, Melita in Alex, Marjetica in Pino 600.000 lir za Sklad Mitja Čuk. Namesto cvetja na grob Stanislave Puntar daruje Sonja Majowski z družino 30.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Za 25. obletnico poroke darujejo prijatelji 180.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Ide Pertot daruje lekarna Logar 50.000 lir za SKD 1. Gruden.

V spomin na dragega Vittoria Desca daruje družina Pupis 50.000 lir za nabrežinsko godbo.

V spomin na prijatelja in tovariša Ljuba Černeta daruje Srečko Colja 25.000 lir za Združenje aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem.

V spomin na pok. Ljuba Černeta daruje Blianka Batič 20.000 lir za Združenje aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem.

Namesto cvetja na grob pok. Josipa Lovrihe daruje Josip Lovriha z družino (Dolina 233) 30.000 lir za KD Valetnin Vodnik.

Namesto cvetja na grob pok. Marije Daneu daruje Gička 15.000 lir za SD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Laure Sedmak darujeta Lina Košuta in mož Lucio 30.000 lir za vzdrževanje kriškega Ljudskega doma.

mali oglasi

KUPIM trisobno stanovanje na Opčinah. Tel. 393623.

NOVA telefonska številka zobozdravniške ambulante dr. Sardočeve je: 371184.

KNJIGE za prvi razred Žiga Zois prodam. Tel. 220669.

MAJHNO zemljišče ali zapuščeno njivo v Bregu, na Krasu, v Miljah ali drugje v okolici Trsta iščem v najem za nedeljski relax. Tel. 826756 - Davor.

ROTTWEILER mladiče, stare osem tednov, cepljene, z visokim rodovnikom prodajamo. Tel. 200520 med 12. in 13. uro.

IŠČEM knjige za tretji razred znanstvenega liceja. Tel. 228438.

IŠČEM delo kot hišna pomočnica ali kot varuška, štirikrat tedensko v Trstu. Tel. (003866) 81371.

IŠČEM motor alfa 33 1500. Tel. (0481) 531038.

IŠČEM hišo z vrtom na Krasu, tudi potrebno popravil. Tel. 824691 v večernih urah.

ODDAJAM sobe na Bledu v drugi polovici septembra. Za informacije tel. na št. 214644.

ZADNJE Hlavatyjeve akvarele prodam po ugodni ceni. Tel. od 18. do 21. ure na št. 413142.

MEDICINSKA sestra z 10-letno prakso nudi strokovno in ostalo pomoč v gospodinjstvu, bolnikom ali ostarelim osebam. Tel. (003867) 71256.

PODARIM psička, majhne pasme, starega dva meseca. Tel. 228365 ob uri kosila.

PRODAM fiat 127, lefnik '81. Tel. 201083.

PRODAM pet hrastovih sodov različnih mer. Tel. 229486 v večernih urah.

PRODAM mini 90 po zelo ugodni ceni. Tel. 381794.

PRODAM fiat 500, letnik '72. Tel. po 18. uri na št. 226687.

PRODAM po ugodni ceni 200 bal sena in 70 bal listja za stello. Zainteresirani naj tel. ob uri kosila na št. 226585.

NUDIMO vsem možnost zaslužka 3.000.000 lir in napredovanje pri delu. Dejavnost lahko vršite tudi po rednem delovnem urniku in se nahajate v bližini doma. Zahteva se lasten avtomobil in dinamičnost. Predstaviti se v Hotelu Lido - Milje danes, 12. t. m., od 16. do 19. ure.

NUDIMO vsem možnost zaslužka 3.000.000 lir in napredovanje pri delu. Dejavnost lahko vršite tudi po rednem delovnem urniku in se nahajate v bližini doma. Zahteva se lasten avtomobil in dinamičnost. Predstaviti se v Hotelu Internazionale - Ul. Trieste - Gorica, danes, 12. t. m., od 16. do 19. ure.

MLADJE: tržaško uredništvo obvešča, da se na revijo lahko naročite v Tržaški knjigarni z naročilnicami in nakazilom na tujski račun št. 65/21363 pri Tržaški kreditni banki. Letna naročnina znaša 20.000 lir + 4.000 lir za poštne stroške. Na revijo se lahko naročite neposredno pri izdajatelju: Mladje, Tarviserstr. 16, 9020 Celovec.

UPRAVA PRIMORSKEGA DNEVNIKA - Gorica išče osebo z mopedom za raznašanje Primorskega dnevnika v zgodnjih jutranjih urah po mestu Gorica. Za informacije: uprava Primorskega dnevnika, Drevored XXIV Maggio 1 - Gorica, tel. (0481) 533382.

Sejm bil je živ...

Oljkarstvo, vinogradništvo, ribogojništvo, raznorazne razstave in pričevarnja iz bogatega kmečkega sveta, predavanja in srečanja... Naši razstavljalci Vas pričakujejo z dobro založenimi kioski z domačim vinom in hrano

V Boljuncu od 14. do 17. septembra na KMETIJSKIH DNEVIH '90

URNIK RAZSTAVE:
petek 17 - 22
sobota/nedelja 9 - 22
ponedeljek 17 - 22

Kioski, predstave in ples vsak dan do 24. ure

"Dneve" prirejajo Občine: Trst, Milje, Devin-Nabrežina, Dolina, Zgonik, Repentabor

V Benetkah se nadaljuje mednarodni festival

Povprečni tekmovalni filmi

BENETKE — Z letošnjim festivalom nekaj ni v redu. Umetniška raven predstavljanih filmov je največkrat tako povprečna, da ne opravičuje truda kritikov in novinarjev, ki trmasto vztrajajo v dvorani in iščejo na platnu smisel tekmovalnega sporeda. Tekmovalni sekciji je očitno usojeno, da razpolaga z najmanj zanimivimi filmi, kar smo jih do danes lahko gledali na Lidu in včerajšnji festivalski dan je bil v tem pogledu še najbolj zgovoren.

Gledalci so imeli na voljo pet filmov, dva iz tekmovalnega programa, ter po enega iz netekmovalnega programa, tedna kritike in dokumentarnega programa. Netekmovalna sekcija nam je podarila prvo res zabavno delo festivala: rock komedijo *Dancin'thru the Dark* Mika Ockrenta. Zgodbica je preprosta, a prijetna, gre namreč za spodletelo deklščino in fantovščino, ki se zaključi brez poroke protagonistov, vendar z odrešujočim begom iz Liverpoola. Na begu so tudi protagonisti črno-belega filma *Winkelmans Reisen* (Winkelmannova potovanja) Jana Schütta. Teden kritike je uvrstil v svoj program film o obeh Nemčijah, kjer razliko vidimo le v tem, da imajo nekatere družine trabant, druge pa mercedes, nekatere nimajo ananasov, druge pa imajo vse preveč skrbi s prhljajem in s prodajo šamponov.

Za dokumentarni biserček je poskrbel Werner Herzog z *Echos aus einem düsteren Reich-Bokassa*. S pomočjo nekega novinarja, ki ga je dal "cesar" Bokassa aretirati, češ da je vohunil za Južno Afriko (in spretno zmontiranega dokumentarnega gradiva), nam je Herzog podal enkratno sliko sodobne politične oslarije, ki ji ni para. Herzog je hudomušno navedel neizpodbitne podatke, da se je Bokassa sam imenoval za cesarja in se tudi sam kronal, kot je to storil Napoleon, nato pa so cesarja objemali in poljubljali vsi po vrsti od Giscarda d'Estainga do papeža. Z Bokasso pa ni bilo vse v redu. Tudi ko ne bi moril sovražnikov in jih potem pražil na olju (prič je bilo še pa še) bi kdo lahko dojel, da s fantom nekaj ni v redu. V srednjeafriški republiki je hontel obnoviti napoleonove čase, kar presunljivo pa je dokumentarec o njegovem ustoličenju, ko se je s sinom sprehajal pred pala-

Herzogov film je spregovoril o cesarju Bokassi

čo v dolgi beli obleki z milijoni našitih biservov.

Bokassa je bil taka pošast, da nima niti smisla, da bi o tem razmišljali, pravi Herzog, ki si je raje privoščil diktatorja tako, da je vsem pokazal, kako neomikan in nekulturen je bil ta človek, ki je dolga leta odločal o življenju in smrti tisočih oseb. Višek je menda prav v motivaciji aretacije francoskega novinarja, ki v dokumentarcu skrbi za povezovanje posameznih posegov in arhivskega materiala. Novinar je poročal o kronanju, svoj tekst pa je poslal po telexu. Zaradi številnih prekinitev toka je stroj natisnil na papir le vrste in vrste črk, ki so jih briljantni funkcionarji zamenjali za koks strasne vohuna. (Tudi Bond je pošiljal tajna sporočila po telexu, mar ne?)

Herzog nam preko dokumentarca o Bokassi posreduje vse prej kot razveseljivo ugotovitev, da smo ljudje vedno odvisni od peščice norcev, ki nas vodijo, pa če smo zanje volili ali pa ne.

Za zlatim levom sta se podila Francozinja Claire Denis in Poljak Mariusz Trelinski, dvomim pa, da bo kdo od njiju spravil beneško krilato mačko v žakelj.

Denisova je zamorila občinstvo s filmom *Sén fout la mort*, kar lahko prosto pre-

vedemo z "naj gre k vragu še smrt", v resnici pa je tako ime nekemu petelinu, ki ga dva temnopolta priseljence trenirata za boj. Gospa Denis je ob zaključku filma dodala sicer pripis (pripisi so letošnja festivalska moda) s katerim obvešča cenjene gledalce, da je vsa nastopajoča perutnina čila in zdrava, da ni nihče mučil živali, to je, da so petelini preživeli snemanje. Velik aplavz maskerju, ki je z umetno krvjo mazal čudovite peteline-bojovnike, malo manj navdušenja pa si zaslužijo režiserka in igralci.

Francoski polomiji naj dodamo še doprinos poljske kinematografije, ki jo je zastopal film *Požegnanje jeseni* (Jesen se poslavlja). Če se je gospa Denis skušala lotiti vprašanja imigracije v Franciji, se je tudi Trelinski lotil sodobne in sporne teme.

Za literarni predlog je poskrbel Witkiewicz, režiser pa ga je prikojil svojim potrebam in je v bližajoči se jeseni videl propad komunizma. V romanu smo sicer pred izbruhom revolucije, Trelinski pa je tekst preusmeril na tir Solidarnosti in postkomunistične Poljske. Rezultat tolikšnega truda pa je kar se da povprečen in se resno sprašujem, čemu so ga sploh uvrstili v program.

EVA FORNAZARIČ

ženska in njena stvarnost bređa pahor

O enakopravnosti na papirju

Enakopravnost med moškim in žensko na delovnem mestu še vedno ostaja samo na papirju: v Italiji je bilo sicer res sprejetih veliko zakonov, ki so odpravili številne zelo očitne diskriminacije, vendar pa še velja nepisano, a splošno spoštovano pravilo, da je za isto delo ženska slabše plačana od moškega. Tokratna potrditev že velikokrat izrečene trditve prihaja iz »nevtalnih« znanstvenih krogov: inštitut za preučevanje političnih in družbenih vprašanj Ipses je namreč izdelal precej obširno študijo, v kateri po eni strani prihaja do izraza odločenost žensk, da se uveljavijo na delovnem mestu, po drugi pa so navedeni otipljivi primeri o njihovem podrejenem položaju.

Prvi podatek, ki izhaja iz raziskave, priča, da so ženske v splošnem veliko bolj izobražene in profesionalno usposobljene kot v preteklosti, vendar pa se podoba o elegantni in briljantni ženski, ki se je prebila na pomembna mesta, nanaša na zelo ozek krog žensk. Večina zaposlenih žensk pa se mora še vedno spopadati s številnimi vsakodnevnimi težavami.

V bistvu uveljavitev na delovnem mestu žensko drago stane, saj mora, še zlasti, če ima družino, delati v povprečju dvakrat toliko kot moški. Raziskovalci inštituta Ipses so med drugim izračunali, da zaposlena ženska brez otrok dela doma še dodatnih 27,2 ure na teden, medtem ko gospodinja porabi za razna domača opravila 43,1 ure. Zaposlena ženska z enim otrokom dela doma v povprečju 31,7 ure, gospodinja 52,1; če ima ženska dva otroka se število ur pri zaposleni dvigne na 33,4 ure na teden, pri gospodinjki pa na 56. Doprinos moškega je v vsakem primeru skorajda zanemarljiv, saj v povprečju, ne glede na to, če je njegova žena zaposlena, porabi za razne družinske obveznosti največ pet do šest ur tedensko.

Prikaz, ki ga ponuja inštitut Ipses, torej še zdaleka ni spodbuden: po eni strani je sicer res, da se je v zadnjem desetletju potrojilo število odvetnik, sodnik, arhitekt in inženir, istočasno pa prav tako drži, da je samo 5,5 odstotka zaposlenih žensk na odgovornejših mestih. Prav tako je še precej običajen pojav, da so ženske, ki zasedajo isti položaj kot moški kolega, manj plačane. Do tega prihaja predvsem med uradniki, se pravi v delovni kategoriji, v kateri ženske izredno težko napredujejo. Bolj zaradi težav kot pa iz prepričanja, pravijo raziskovalci Ipsesa, se ženske odločajo za part time, zaradi česar se njihov delovni položaj slabi.

Še najbolj so italijanske ženske diskriminirane v politični areni: v prvem parlamentu, ki je izšel iz povojnih volitev, na katerih so sodelovale tudi ženske, so slednje zasedle le 6,8% mest, vendar pa se je njihova prisotnost v štiridesetih letih povzpela na pičlih 13 odstotkov.

Ob prikazu sedanjosti pa raziskava Ipsesa predstavlja tudi nekaj hipotez o zaposlenosti žensk v naslednjem tisočletju: leta 2007 bi na 27 milijonov in pol zaposlenih število žensk moralo narasti na 15 milijonov in pol.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
9.00 Risanke: Tao Tao 9.30 Nad.: Santa Barbara 10.30 Film: L'ultimo treno da Vienna (pust., ZDA 1962, r. Arthur Hillier, i. Robert Taylor) 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Nanizanki: Su e giù per Beverly Hills, 12.30 Fuorilegge 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Ciao fortuna 14.15 Film: La grande conquista (pust., ZDA 1947, r. R. Wallace, i. J. Wayne) 16.20 Mladinska oddaja: Aspettando Big! 17.05 Nad.: Canne al vento 18.15 Nan.: Cuori senza età 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.40 Film: Rancho Bravo (western, ZDA 1966, r. A. McLaglen, i. James Stewart, Maureen O'Hara) 22.20 Dnevnik 22.40 Šport v sredo: nogomet, atletika 24.00 Dnevnik in vreme 0.10 Rockovska noč: U2, Simple Minds, Beatles, Rolling Stones 1.00 Mezzanotte e dintorni	9.00 Nanizanki: Lassie, 10.15 Il mistero del Morca, vmes risanke in dokumentarec 11.10 Podelitev diplome honoris causa junaku Tien An Men Fangu Lihzihu 11.55 Nadaljevanje: Capitol 13.00 Dnevnik 13.30 Rubrika o gospodarstvu 13.45 Nadaljevanje: Beautiful 14.30 Nan.: Saranno famosi 15.15 Variete: Ghibli 16.25 Nan.: Mister Belvedere 16.50 Nogomet: SZ-Norveška (neposredni prenos iz Moskve), vmes (ob 17.50) večerne športne vesti 18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Glasbena oddaja: Il nuovo Cantagiro 22.45 Dnevnik nocoj 22.55 Aktualno: Benetke '90 23.35 TV film: Stelle in fiamme (dok.) 0.35 Dnevnik, vreme in horoskopi 0.50 Film: Gli specialisti (western, It. 1970, r. S. Corbucci, i. Johnny Hallyday, G. Moschin)	12.05 Film: Il ferroviere (dram., It. 1956, r. i. Pietro Germi, i. Sylva Koscina) 14.00 Deželne vesti 14.10 Dokumentarec: Arizona - Saguaro, la sentinella del deserto 15.05 Film: Agente confidenziale (krim., ZDA 1945, r. H. Shamin, i. Lauren Bacall, Charles Boyer) 17.00 Italijansko prvenstvo v atletiki (iz Pescara) 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Drobci 20.00 Aktualnosti: Bambirichinate 20.30 Nanizanka: I Professionali - Due più due 21.30 Film: Ero per un amico (dram., r. Alan Smithee, i. Michael Schöffling, Tom Wilson, Glen Frey, i. del) 22.20 Večerni dnevnik 22.30 Film (2. del) 23.15 Rubrika: Gli intrattabili - Pietro Citati 24.00 Nočni dnevnik 0.30 Aktualnosti: Blob v Benetkah	8.50 Video strani 9.00 Spored za otroke in mlade: Živžav 9.50 TV drama: Sentimentalna zgodba (pon.) 10.50 Nadaljevanje: Zmaga (pon. 1. dela) 11.35 Video strani 15.20 Video strani 15.30 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Dokumentarni oddaji: Ob 500-letnici Idrije, 17.45 Po sledih napredka 18.15 Spored za otroke in mlade: Z besedo in sliko - Južni križ, 18.25 Čarobni kovček 19.05 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Film: Mornar št. 512 (dram., Fr. 1984, r. Rene Allio, i. Dominique Sanda, Jacques Penot) 21.40 Glasbena parada Radenci '90: Jazz orkester RTV Beograd 22.00 Dnevnik in vreme 22.25 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alf in Srce mesta 23.40 Video strani	12.30 Zgodovina športa po želji: Juke Box 13.00 Dok.: Campo Base 13.45 Boks: Speciale Bordo Ring 15.30 Bezbol - Major League 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nogomet - angleško prvenstvo 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičiče 20.00 Rubrika: Tuttocalcio 20.30 Oddaja o amerškem nogometu 22.15 TVD Novice 22.30 Nogomet - tednik Tutto Mercoledì, nato EP 1992: Škotska-Romunija 23.30 Boks: Bordo Ring	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 V Evropo in nazaj; 8.40 Revival; 9.10 Mladinska nadaljevanje: Prigode Huckleberryja Finna (Mark Twain, 2. del); 9.50 Instrumentalni solisti; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Južnoameriška folklor; 12.00 Intervju; 12.20 Orkestri; 12.40 Naši zbori: Mladinski zbor Glasbene matice (vodi Stojan Kuret); 13.20 Melodije; 13.40 Oblaki so rudeči; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Stari časi družabnosti; 16.45 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Brahmsov teden; 18.00 Med zemljo in sanjami; 18.25 Znani ansambli; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nanizanke: Simon Templar, 9.00 Alfred Hitchcock, 9.30 Diamonds 10.30 Film: Ti amo ancora (kom., ZDA 1940, r. Woodbridge Van Dyke, i. Myrna Loy) 12.30 Nanizanka: Due come noi - Un avvocato pericoloso 13.30 Kviza: Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parlami, 16.00 Cerco e offro, 16.30 Cara TV 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 17.50 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove (vodi Gerry Scotti), 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Variete: Bellezze al bagno 2 (vodi Marco Columbro) 22.30 Nanizanka: Charlie's Angels - Angeli al college 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.00 Nan.: Marcus Welby M.D. - Un dono prezioso	8.30 Nanizanka: Bonanza 9.30 Nadaljevanje: Una vita da vivere, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria - Casa... dolce casa 12.30 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.35 Nad.: Sentieri 15.40 Nanizanka: Falcon Crest - L'angelo vendicatore 16.45 Nadaljevanje: Andrea Celeste, 17.50 La valle dei pini 18.20 Nanizanka: General Hospital 19.25 Nad.: Febbre d'amore 20.30 Aktualno: Ciak a Venezia 20.40 Film: Mio figlio Nerone (kom., It. 1955, r. Steno, i. Alberto Sordi, Brigitte Bardot) 22.25 Film: Streamers (dram., ZDA 1983, r. Robert Altman, i. Matthew Modine, Michael Wright) 0.40 Nanizanki: Mannix, 1.40 Barnaby Jones - La spirale del delitto	7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Superman, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.00 La famiglia Addams, 12.30 Benson, 13.00 La famiglia Bradford - Provaci ancora Tom, 14.00 Happy Days, 14.30 Compagni di scuola, 15.00 Supercar 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Balliamo e cantiamo con Licia in risanke 18.00 Nanizanke: Batman, 18.30 Supercopier - Missione nella notte, 19.30 Casa Keaton - Diploma di maturità 20.00 Risanke 20.30 Film: Barracuda (fant., ZDA 1978, r. Harry Kerwin, i. Jason Evers, Robert Leighton) 22.20 Nanizanke: I Robinson - Prendeteli vivi, 22.50 Cin cin - Un tutù per Diane, 23.10 Vietnam addio, 0.20 Chips, 1.20 Benson	9.00 Nan.: 4 in amore, 9.30 Captain Nice, 10.30 Collaborators, 11.30 Le spie 12.30 Film in risanke 15.00 Nan.: Captain Power 15.30 Film: A vent'anni è sempre festa (kom., It. 1957, r. Vittorio Duse) 17.00 Nanizanki: Palcoscenico, 18.00 Galactica 19.00 Film in risanke 20.00 Nan.: Flash Gordon 20.30 Film: Tim (dram., Austral. 1979, r. Michael Paté, i. Piper Laurie) 22.30 Film: La tragedia del Bounty (dram., ZDA 1935, r. F. Loyd, i. C. Gable) TMC 10.00 Nad.: Il grigio e il blu 11.00 Nanizanka: Cassie & Co. 12.30 Nan.: Mago Merlino 13.00 Poletni sport in dnevnik 13.45 TV film: Il profumo del potere (2. del) 15.00 Film: Le colline bruciano (western, ZDA 1956, r. S. Meisler, i. T. Hunter) 16.50 Risanke: Snack 18.00 Nan.: Lui, lei e gli altri, 18.30 Segni particolari, genio, 19.00 Petrocilli	20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Codice Rebecca (krim., ZDA 1985, r. D. Hemmings, i. Cliff Robertson, i. del) 22.30 Nogomet: prijat. tekma Spanija-Brazilijska 23.20 Vesti in šport 24.00 Film: Alcool (dram., ZDA 1951, r. Gordon Douglas, i. James Cagney) TELEFRIULI 11.00 Morski športi 11.30 Nad.: Vite rubate (pon.) 12.30 Rubrika 13.00 Nan.: L'albero delle mele 13.30 Film: L'incendio di Cicago (i. Tyrone Power) 15.30 Nan.: L'albero delle mele 16.00 Risanke 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte 19.30 Dnevnik, Voglia d'estate 20.30 Film: Uomini d'amianto contro l'inferno (r. A. McLaglen, i. J. Wayne) 22.30 Nočne vesti 23.00 Nan.: Trauma Center, 24.00 Si è giovani solo due volte (pon.) 0.30 Nočne vesti TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Počitnice; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 9.35 Turistični napotki; 11.05 S poti po domovini; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in gode-mo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Mehurčki; 14.20 Iz dela glasbene mladine; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Naši interpreti; 21.05 Knjižni trg; 21.30 Opere; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturmo.
					RADIO KOPER (slovenski program)
					7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
					RADIO KOPER (italijanski program)
					8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Poletna oddaja; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Okoli sveta; 9.15 Clic, 9.35 Popevke; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družina; 11.00 Srečanja; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Živio poletje; 16.00 Igre; 16.20 Poletje v živo; 17.00 Kultura in šola; 17.05 Hot Hits; 18.00 Puzzle; 18.30 Najlepše popevke; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program - glasba.
					RADIO OPČINE
					7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 18.00 Zme-nek s psihologom; 19.00 Glasba po žel-jah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in Os-tali Trst, nato Nočna glasba.

Občina bo zaprla promet Raštel in preuredila parkiranje na Travniku

Goriška občinska uprava bo v kratkem uvedla nekaj novosti glede prometa in parkiranja v mestu. Ne gre sicer za dolgo pričakovano celovito preureditev prometa, pač pa za prve začasne in še nekoliko boječe korake v tej smeri. Uvedli bodo namreč nova pravila za parkiranje na Travniku, predvideno pa je tudi zaprtje Raštela, ki bo tako postal prvi "otoček" za pešce v mestu. Če k temu dodamo svojčas odobreni sklep, da bo na Battistijevem trgu parkiranje najbrž že z mesecem oktobrom dalje dovoljeno le proti plačilu (upravljala ga bo UGG), je na dlani, da se bodo morali goriški avtomobilisti kmalu sprijazniti z novostmi, kakršne so v večini drugih mest uvedli že pred časom.

Novosti sta včeraj na tiskovni konferenci predstavila občinski odbornik za promet Mario Breščak in poveljnik mestnih redarjev Armido Zaro. Na Travniku bodo po novem prepovedali parkiranje na pločnikih (na odsekih med Raštelom in Ul. Bombi ter od Ul. Mameli do Ul. Arcivescovado) ter dovolili samo parkiranje na cesti vzporedno s pločnikom. Na središčni ploščadi trga pa bodo časovno omejili parkiranje. Tako bo po novem skupno na Travniku 219 parkirnih mest namesto sedanjih 228, spremenilo pa se bo razmerje med neomejenimi in časovno omejenimi parkirišči: slednjih je sedaj 34, po novem pa jih bo 125.

S tem naj bi torej Travniki namenili predvsem kupcem in naspolni gostom, ki prihajajo v center, domačini - stanovalci, trgovci, uslužbenci - pa naj bi

se za celodnevno ali poldnevno parkiranje posluževali drugih parkirišč. Danes, je pojasnil odbornik Breščak, se namreč z možnostjo časovno neomejenega parkiranja dogaja podobno, kot če bi nekoga povabili k nam domov, kjer bi mi sedeli na fotelju, gosta pa bi pustili stati. To ni več sprejemljivo, treba je dovoliti rotacijo med vozili na razpoložljivih parkirnih mestih. Poleg tega naj bi z novimi ukrepi "vrnili pločnike pešcem". Nova ureditev naj bi stopila v veljavo v oktobru, brž ko bodo postavili ustrezne prometne znake in na novo zarisali vozne pasove in parkirna mesta na asfaltu.

Kasneje, najbrž v začetku decembra, pa naj bi prometu motornih vozil (razen seveda za dostavo blaga) zaprl Raštel. Gre za prvi in dokaj omejen ukrep v smeri omejevanja prometa, ki niti ne bo zajel bližnjih ulic Monache in Rotta, kot bi morda kdo lahko pričakoval. Vsi ti ukrepi so namreč še nekako poskusni in začasni, v pričakovanju celovite preureditve prometa.

Odbornik Breščak je namignil na hipotezo, da bi v naslednji fazi celo povsem izločili avtomobile s Travnika, prej pa bo treba zagotoviti alternative za parkiranje. Vse bolj si utira pot zamisel, da bi avtomobile puščali izven centra mesta in parkirišča (na primer

pri Rdeči hiši in pred razstaviščem v Ul. della Barca) povezali s centrom z miniatvobusi. Ta zamisel pa zaenkrat še ni izvedljiva tudi zaradi težav Mestnega avtobusnega podjetja. Njegov predsednik Jakoncic, ki je tudi sodeloval na tiskovni konferenci, je pojasnil, da so v veliki stiski zaradi pomanjkanja osebja in zakonskega predpisa, ki dovoljuje le eno novo zaposlitev za vsakih 10 upokojenih uslužbencev. Z 32 uslužbenci, ki delajo tudi po 10-12 ur dnevno, si podjetje res ne more privoščiti uvajanja novih prog.

Novinarje je na srečanju zanimalo tudi, kdaj bo prišlo do celovite preureditve prometa in uvajanja otokov za pešce, saj se kar vrstijo zahteve rajonskih svetov v tej smeri. V zadnjem času so se tako pojavili predlogi za zaprtje ulic S. Giovanni in Ascoli, Morelli, Garibaldi, Mazzini, oz. za omejitve na Placuti ter v Ul. Diaz in Petrarca, pa tudi razprava o zahodni obvoznici pri Štandrežu je neposredno povezana s celovitim načrtom za promet v mestu in okrog njega. Občinska uprava dela v tej smeri, je povedal Breščak, in ima kot izhodišče načrt odborništv za urbanistiko, kjer je med drugim omenjena možnost enosmernega prometa na dveh oseh sever-jug (Korzo in Ul. d'Aosta). Od te preureditve, za katero pa bo treba najbrž počakati še nekaj časa, bodo nato zaradi razumljive potrebe po usklajevanju odvisni drugi manjši posegi.

Na sliki (foto Marinič) parkiranje na Travniku bodo v kratkem preuredili in časovno omejili.

Peta obletnica pobratenja med Medejo in Vrtojbo

Ob peti obletnici pobratenja med Medejo in krajevno skupnostjo iz Vrtojbe bo v soboto, 15. septembra, v Medeji srečanje, na katerem bodo primerno obeležili petletno sodelovanje, ki se uresničuje tako na kulturnem in športnem kakor tudi na gospodarskem področju.

V prvih popoldanskih urah bodo na vrsti športniki in sicer balinarji in nogometaši, sledil bo slikarski ex tempore za osnovnošolce. Osrednji del srečanja se bo začel ob 19.30 s kulturnim sporedom in govoroma župana iz Medeje in predsednika krajevne skupnosti iz Vrtojbe.

Zamenjava na čelu podružnice INPS

Konec avgusta je bil upokojen direktor goriške podružnice INPS dr. Giuseppe Garano. V službi Zavoda za socialno skrbstvo je bil 37 let. V Gorici je bil od leta 1985. V tem času so na goriškem sedežu posodobili administrativne postopke, kar sicer sodi v splošno politiko INPS. Novosti prihajajo še zlasti v pošte za upokojence, saj so sedaj v stanju ugoditi njihovim zahtevam v zelo kratkem času.

Dr. Garano je znan tudi v športnih krogih kot trener košarkarskih ekip. Trenutno trenira tržaško žensko košarkarsko ekipo, ki nastopa v prvi ligi.

Goriško podružnico INPS začasno vodi namestnik direktorja dr. Antonio Occhionero.

Izidi popravnih izpitov na slovenskih zavodih

Na vseh slovenskih višjih srednjih šolah so že objavili izide popravnih izpitov. Objavljamo seznam dijakov, ki so izdelali.

Učiteljske Simon Gregorčič. 1. razred - izdelali so: Erika Brajnik, Barbara Lisjak, Elena Perla, Steno Skarabot in Nataša Soban (Sobani). 2. razred - izdelali sta: Hadrijana Corsi in Barbara Peršič; tri dijakinje niso izdelale. 3. razred - izdelali sta: Iduna Bernardis in Martina Pahor.

Zavod za trgovino Ivan Cankar. 1. razred - izdelali so: Andrej Brajnik, Erich Cossuta, Barbara Gergolet, Tamara Kosic, Walter Lo Grasso, Cristian Marvin, Nikolaj Pahor, Dino Persolja in Cristina Vogric; dva dijaka nista izdelala. 2. razred - izdelal je Alex Pavšic. 3. razred - izdelali so: Peter Braini, Sabina Buzzinelli, Kristina Devetak, Monica Frandolic in Amanda Humar. 4. razred - izdelali so: Marko Brajnik, Loredana Cibini, David Černic, Margherita Fabretti, Margaret Komjanc, Cristina Polencic, Silvester Visintin in Laura Zotti.

ITI Galileo Galilei (slov. sekcija). 1. H razred - izdelali so: Natasa Brisco, Matej Ferfoglia, Erik Feri, Sasa Hlede, Monica Marson in Emilio Quinzi; en dijak ni izdelal. 2. H razred - izdelali so: Marko Bordon, Aleksander Boskin,

Ivo Korsic in Niko Preschern; dva dijaka nista izdelala. 3. IH razred - izdelala sta: Primoz Klanjscek in Luca Mauro; dva dijaka nista izdelala. 4. IH razred - izdelali so: Roberto Cappelli, Adriano Ferfoglia, Zdenka Ferlat, Valentin Juretic, Boris Primosig in Denis Sfiligoj.

Premalo učilnic na šoli Žiga Zois

V trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois (do lanskega leta je to bila podružnica istoimenskega tržaškega zavoda, sedaj je oddelek goriškega strokovnega zavoda za trgovino Ivan Cankar) imajo letos več dijakov, manjkajo pa jim primerni prostori. Dosedanji v stavbi v Ul. Morelli ne zadoščajo več. Zaradi tega se goriška pokrajinska uprava zanima, da bi kje v neposredni bližini dobila nekaj dodatnih učilnic. Za to se izrecno zanima pokrajinski odbornik za šolstvo dr. Mirko Špacapan, ki je o tem zainteresiral tudi Trgovinsko zbornico. V šolo se je letos vpisalo več dijakov, nekateri tudi s sosednega jugoslovanskega področja.

Srečanje zelenih obeh Goric

Razpravljali so o avtocesti, Kornu, povezovanju obeh mest in drugem

V Novi Gorici so se v prejšnjih dneh sestali predstavniki zelenih list iz goriške pokrajine (zeleni golobice) in novogoriških Zelenih. V goriški delegaciji sta med drugimi bila pokrajinska svetovalca Luciano Giorgi in Renato Fiorelli, novogoriške Zelene pa je vodila predsednica Majda Metličar.

V skupnem tiskovnem poročilu s srečanja navajajo, da so poglobljeno obravnavali vrsto skupnih vprašanj v zvezi z varstvom okolja začenši z vprašanjem avtoceste skozi Vipavsko dolino. Zeleni na obeh straneh meje nasprotujejo avtocesti, ker bi povzročila rast tranzitnega transporta, medtem ko menijo, da je za krajevni promet avtocesta nepotrebna. Avtocesta bi namreč po prometnih standardih bila potrebna ob prehodu 12 tisoč vozil dnevno, danes pa dosega promet na cesti skozi Vipavsko dolino 3.500 vozil oz. do 6 tisoč dnevno na odseku Ajdovščina-Vipava.

Razvoj tranzitnega prometa skozi Gorici po mnenju zelenih ni zaželen, ker bi z zasego zemljišč, onesnaževanjem in preprečevanjem možnosti turističnega razvoja krajev prinesel večjo škodo kot pa koristi. Zeleni so vzeli na znanje - piše v tiskovnem poročilu -, da sedanji načrti ne predvidevajo avtoceste skozi Vipavsko dolino

(kvečjemu ožjo 4-pasovnico) in se bodo zavzemali, da bi nova cesta bila široka dvopasovnica, ki bi ustrezala prometnim potrebam. To bi tudi na italijanski strani preprečilo širjenje obstoječih in gradnjo novih prometnic, ki so po mnenju zelenih nepotrebne in kvarne za okolje. Nasprotno pa se zavzemajo za krepitev železniškega prometa in predlagajo posodobitev železniške proge Nova Gorica - Sežana - Ljubljana, tudi z morebitnim posegom italijanskega kapitala.

Na srečanju so tudi predlagali, naj bi za potrebe krajevnega prometa uvedli novo krožno avtobusno progo skozi Gorico in Novo Gorico, ki bi prispevala k odpravljanju pregrad med mestoma in k omejevanju prometa zasebnih vozil.

Nadalje so osvojili sklep, da bodo spodbudili uresničevanje enotnega zdravstvenega informacijskega sistema in nadzorstva nad onesnaževanjem okolja. Zavzeli so se tudi za to, da bi projekt Svetovne zdravstvene organizacije "Cindi - zdrava mesta", ki ho kmalu stekel v Novi Gorici, razširili tudi na Gorico.

Obravnavali so tudi problem Korna. Pri tem, pravijo, je treba ločevati problema čistoče in količine voda. Za re-

šitev slednjega naj bi Kornu vrnili nekdanjo funkcijo odtoka meteornih voda, ki jo je preprečila neracionalna urbanizacija na obeh straneh meje. Problem onesnaževanja pa je po mnenju zelenih treba rešiti tako, da se iz Korna izločijo mestne in industrijske odplake, ki jih je treba usmeriti skozi primerne prečiščevalne naprave.

Zeleni Gorice in Nove Gorice so se tudi dogovorili za stalno sodelovanje in izmenjavo informacij pri reševanju skupnih problemov okolja.

izleti

Kulturno društvo Jezero iz Doberdoba obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet na Plitvička jezera v soboto, 15. septembra, ob 5. uri. Priporoča se točnost.

razna obvestila

Bevkova proslava v Zakojci. V zvezi z nedeljsko slovesnostjo ob 100-letnici Bevkovega rojstva v Zakojci ZSKD obvešča vse, ki se bodo udeležili prireditve, da je zbirališče za skupni odhod ob 8.30 pred mejnim prehodom pri Rdeči hiši.

Vpisovanje v šolo Glasbene matice v Gorici je v teku do 14. septembra. Ura v Ul. Croce so odprti od 10. do 14. ure.

Vpisovanje v podružnico šole GM v Doberdoba bo danes, 12. septembra, od 17. do 19. ure.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Alla ricerca dell'assassino«.

VERDI Danes zaprto. Jutri: 18.00-22.00 »Le relazioni pericolose«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Scontri bestiali in Italia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Shirley Valentine«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Šofer gospe Daisy«.

DESKLE Danes zaprto. Jutri: 20.00 »Noč na potovanja«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Bassi Thea, Raštel 52, tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Nicolò, Ul. I maggio 94, tel. 790338.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.45 Salvatore Lo Grasso iz mrliške veže na glavnem pokopališču v Ronke.

Na goriškem maratonskem teku so se pomerili tekači in rekreativci

Goriški tekač Cesare Ballaben si je zagotovil zmago na 15. maratonskem teku, ki ga je društvo "Gruppo Marciatori" organiziralo v nedeljo v Gorici. Zmagovalec je le v zadnjih kilometrih 26 km dolge proge iz Gorice proti Gradišcu in nato skozi Sovodnje in Štandrež spet v Gorico strl odpor Videmčana Fulvia Lorberja, ki mu je stal za petami že od samega začetka. Med ženskami pa se je slavila Goričanka Cristina Massi, ki je na ciljno črto pritekla pred Vanio Flego in Gabriello Redolfi.

Medtem ko so najboljši tekmovali tudi proti času, se je glavnina udeležencev (bilo jih je 146) posvetila bolj rekreaciji. Med temi je bil tudi najstarejši med udeleženci 75-letni Tullio Buttiglioni, ki je na cilj pritekel ob ploskanju občinstva in samih udeležencev.

Nedeljski maratonski tek je veljal tudi za pokrajinsko prvenstvo v raznih starostnih kategorijah. Letošnji pokrajinski prvaki so Vania Flego, Ines Miljavec, Jole Sellan, Maria Lussi, Andrea Cosson, Cesare Ballaben, Roberto Grassi, Franco Quarngal, Sergio Krašček, Benedetto Parente in Severino Portelli.

Na sliki (foto Pavšič) trenutek z nedeljskega maratonskega teka.

Danes v Ansaldo, jutri v vsej pokrajini Stávka kovinarjev

Petdeset delavcev tržiške tovarne Ansaldo je od danes brez dela. Podjetje jih sicer formalno ni odpustilo, pač pa jim sporočilo, da so z današnjim dnem "prosti delovnih obveznosti", kar pa tudi pomeni, da so dejansko ostali brez dela in dohodka. Kot smo poročali, vodstvo podjetja utemljuje drastični ukrep s krizo zaradi izvajanja gospodarskega bojkota proti Iraku.

Tega mnenja pa niso sindikati, ki trdijo, da je Irak le pretveza in da so dejanski vzroki krize v že večletni nesposobnosti načrtovanja vloge, ki naj bi jo imela tržiška tovarna. Nadalje ugovarjajo, da je ukrep podjetja nezakonit, saj delovno pravo pozna odpust ali dopolnilno blagajno ne pa tovrstnih oblik "zamrznitve" delovnega razmerja, ki se glede na praktične posledice izenačujejo z odpustom.

Včeraj so se pokrajinski tajniki CGIL, CISL in UIL sestali s predstavniki kovinarjev in napovedali vrsto protestnih akcij. Danes bo v Tržiču celodnevna stavka delavcev Ansaldo, že jutri pa ji bo sledila pokrajinska stavka kovinarjev z manifestacijo v Tržiču. Jutrišnja pokrajinska stavka (podrobnosti še niso določili, najbrž pa bo trajala 2 do 3 ure) ne zadeva samo stanja v Ansaldo. Oklicali so jo tudi v podporo zahtevam za obnovo vsedržavne kolektivne pogodbe, za dopolnilno pogodbo delavcev ladjedelnice in za reševanje specifičnih problemov v drugih kovinarskih podjetjih na Goriškem.

■ V Svetogorski ulici se je včeraj popoldne lažje ponesrečila 56-letna Marija Modic iz Nove Gorice. Pospremili so jo v splošno bolnišnico, kjer so ji ugotovili rano na obrazu in odrgnine, nato pa jo premestili v šempetrsko bolnišnico. Okrevala bo v sedmih dneh. V nekaj dneh bo okreval tudi Adalgiso Scabini iz Gorice, ki je dobil nekaj lažjih udarcev zaradi padca v Ul. Boccacchio včeraj dopoldne ob 11.10.

Jugoslavija proti S. Irski Danes šest kvalifikacijskih tekem za EP

RIM — Danes bo na sporedu prvih šest tekem, ki štejejo za uvrstitev v sklepno fazo evropskega nogometnega prvenstva na Švedskem.

Kot znano bo prvi ob 21. uri po našem času v Belfastu proti Severni Irski nastopila tudi Jugoslavija. V okviru iste (četrt) skupine bo na nevtralnem igrišču na Švedskem v kraju Landskrona tudi tekma med Otočjem Ferer in Avstrijo. UEFA ni ugodila prošnji otočanov, da bi tekmo odigrali na igrišču z umetno travnato površino. Otočje Ferer se namreč nahaja med Islandijo in Švedsko. V 4. skupini igra še Danska, ki je tokrat prosta.

Med modrimi bo debitiral napadalec Zvezde Binič. V petih prvenstvenih tekmah je dosegel štiri zadetke.

Za Italijo bo nadvse zanimiv spopad v Moskvi med Sovjetsko zvezo in Norveško, saj tile ekipi nastopata z azzurri v 1. skupini, v kateri sta še Madžarska in Ciper. Novi trener SZ Bišovets je v ekipo uvrstil mnogo igralcev, s katerimi je v Seulu osvojil olimpijsko zlato. Tekmo si bo ogledal tudi italijanski selektor Vicini.

Portugalska (6. skupina) bo na gostovanju na Finskem igrala brez svojega poškodovanega asa Futreja, vendar pa je kljub temu favorit, čeprav so Finci pred nedavnim igrali 1:1 s CSFR.

Najbolj izenačeno bi moralo vsekakor biti v 2. skupini, v kateri sta na sporedu dve tekmi: med Škotsko in Romunijo ter med med Švic in Bolgarijo. Zlasti prvo srečanje je verjetno že eno odločilnih, če vemo, da je peti zastopnik te skupine San Marino.

V Trstu veliko zanimanje za povratno pokalno tekmo Milan na Grezarju

TRST — Čeprav vse kaže, da se bo trener Sacchi tudi na drevišnji povratni tekmi za italijanski pokal v Trstu opredelil za tako imenovani Milan 2, se pravi za moštvo brez zvezdnikov, natpano z rezervami, vlada za nastop Milančanov na Grezarju izredno zanimanje. Kako naj tudi ne bi bilo - saj bo pri nas nastopil evropski prvaki! Če k temu dodamo še, da so v prvi tekmi Milančani zmagali samo z 1:0, tako da si uvrstitve v nadaljnje kolo (osmino finala) pravzaprav niti niso še zagotovili (čeprav so tudi drevi nesporni favoriti), je tu prisoten še motiv več zato, da upravičimo trditve, da gre drevi resnično za neponovljiv športni dogodek, čeprav se bo še vedno odvijal na starem Grezarju, ob katerem sicer že vidno rase nov stadion.

Milanov trener Sacchi je prepričan, da bo tudi brez nizozemskega tria in brez reprezentantov Baresija, Donadonija in Maldinija, le obdržal prednost s prve tekme. Igral bo torej z istim moštvom, ki je v San Siru zatresel mrežo Triestine samo zahvaljujoč se sporni enajstmetrovki. Le Costacurta naj bi nadomestil Filippa Gallia. Ne gre za podcenjevanje nasprotnika, temveč za prepričanje, da lahko tudi rezervno moštvo opravi svoje, saj je tudi v Milanu 2 nekaj odličnih igralcev, od katerih velja zlasti omeniti bivšega reprezentanta Massara, člana reprezentance mladih Simoneja in Agostinija, ki je bil lani v vrstah Cesene eden najboljših strelcev A lige, v nedeljskem prvem kolu pa je ob vstopu na igrišče (nadomestil je Gullita)

Milan danes ob 10.00 v Bazovici

Milanovi nogometaši ne bodo trenirali danes ob 12. uri na bazovskem nogometnem igrišču, temveč ob 10. uri. To so nam sporočili predstavniki ŠD Zarja.

Za današnji trening evropskih prvakov v Bazovici vlada med našimi ljubitelji nogometa mrzlično pričakovanje, predvsem med najmlajšimi, ki jim je pri srcu zbiranje avtogramov. In ne samo zaradi tega. Ni vsak dan namreč, da trenira na našem igrišču kar evropski nogometni prvak. Videli bomo torej na delu slavne nogometaše, med najboljšimi na svetu.

Na sliki Milanov nogometaš Daniele Massaro.

dosegel odločilni Milanov zadetek v srečanju z Genoo.

Kaj pa Triestina. Trener Giacomini je že zdavnaj dal razumeti, da so mu pokalni nastopi bolj v oviro, kot pa v pomoč za pripravo moštva, toda jasno je, da bo igranje s tako renomiranim nasprotnikom spodbudil ponos domačih nogometašev, ki so že v nedeljo s Cremonesem pokazali vrhano mero požrtvovalnosti. Da mislijo Tržačani zares potrujejo tudi dejstvo, da bodo igrali z najboljšim moštvom (nedelj-

skim), v katerem naj bi debitiral edino branilec Cerone, ki doslej zaradi poškodbe ni igral in je v nekem intrevju namignil na možnost, da ga namerava društvo odsloviti.

DREVIŠNJI SPORED
(v oklepaju izid prve tekme)
Cosenza - Napoli (0:3), Parma - Fiorentina (0:1), Reggina - Bologna (1:4), Lazio - Modena (0:0), Cremonese - Cesena (3:4), Brescia - Sampdoria (1:1), Torino - Verona (4:0), Inter - Monza (1:0), Taranto - Juventus (0:2), Pisa - Udinese (1:0), Foggia - Roma (0:1), Ge-

noa - Giarre (0:0), Messina - Bari (0:0), Pescara - Atalanta (0:2), Cagliari - Lecce (0:4), Triestina - Milan (0:1).

Beckenbauer milijarder?

BONN — Po pisanju zahodnonemškega dnevnika »Bild Zeitung« naj bi bivši selektor »panzerjev« Franz Beckenbauer kot tehnični direktor francoskega nogometnega moštva Olimpique iz Marsella prejemal 400 tisoč mark (300 milijonov lir) mesečne plače. Kaže tudi, da je predsednik Olimpiqueja, milijarder Bernard Tapie, obljubil Beckenbauerju pet milijonov mark nagrade (nekaj manj kot 4 milijarde lir) za zmago v evropskem pokalu prvakov.

Tesen poraz Stefanela

V prvem kolu košarkarskega italijanskega pokala je okrnjeni tržaški Stefanel na nevtralnem igrišču v Riminiju z 98:95 izgubil proti Alnu iz Fabriana.

Ostali izidi: Birra Messina Trapani - Scavolini Pesaro 78:97; Aprimatic Bologna - Filantof Forlì 83:109; Kleenex Pistoia - Libertas Livorno 77:74; Fernet Branca Pavia - Auxilium Torino 76:87; Telemarket Brescia - Knorr Bologna 81:88; Glaxo Verona - Napoli Basket 95:90; Banco di Sardegna Sassari - Phonola Caserta 86:105; Corona Cremona - Clear Cantù 83:105; Aurora desio - Pall. Firenze 91:99; Pall. Livorno - Philips Milano 99:97; Emmezeta Udinem - Panasonic Reggio Calabria 83:79; reyer venezia - Il Messaggero Roma 84:87; Lotus Montecatini - Benetton Treviso 103:98; Ticino Siena - Ranger Varese 90:82.

Prva regata DP europa Bogatčeva 2.

ANZIO — Na prvi regati v Anziu za državno prvenstvo v razredu europa je prvo mesto osvojila svetovna prvakinja Sabina De Martino, naša Arianna Bogatec (TPK Sirena) pa je pristala na odličnem drugem mestu pred Federico Salvajevo in favoritno Alessandro Inganigjevo. Regata se je začela z zamudo, ker so morali zaradi izredno močnega vetra (do 24 vozlov) spremeniti regatno polje. Nekaj jadrnic je bilo celo poškodovanih, na cilj pa je jihe je od 18 prispelo 14.

V razredu finn je prvo regato dobil Enrico Passoni.

Od tod in tam

- Na svetovnem padalskem prvenstvu v Lescah in na Bledu so podelili prve kolajne. Prvak med mladinci je Francoz Franck Bernachot, med ženskami pa je Sovjetinja Olga Lepzina osvojila zlato bodisi med članicami bodisi med mladinkami.
- V priateljski nogometni tekmi je ljubljanska Olimpija s 7:0 (2:0) premagala malezijsko moštvo Perak.
- V prvem kolu evropske namiznoteniške superlige je Jugoslavija s 6:1 premagala Francijo. Ob zmagah Primorja in Lupulescuja je Jasna Fazličeva premagala 4. igralco Evrope, Kitajko Vang Ksiaming.
- Nekdanji teniški as Bjorn Borg (34 let) je potrdil, da si želi povratka v sam svetovni teniški vrh, v ta namen že intenzivno trenira.
- Gianni Minà bo začasno nadomestil Sandra Ciottija kot voditelj znane športne televizijske rubrike »La domenica sportiva«. Ciotti se v kardiološkem oddelku bolnišnice v Bergamu zdravi za posledicami lažjega srčnega napada.
- Od 27. novembra do 5. decembra bo v Milanu 2. izvedba odbojarskega klubskega svetovnega pokala. Sestava skupin: A - Mediolanum Milan, JT Japan, Banepa Sao Paolo, Philips Modena; B - Maxicono Parma, Al Mahad Alžir, CSKA Moskva, Messaggero Ravenna.

Na kolesarskih dirkah v Tržiču in Montellu Dve kronometrski zmagi kolesarjev Adrie Resim

Konec preteklega tedna je bil za barve lonjerskega društva Adria Resim nadvse pozitiven, saj so belomodri kolesarji v dveh zaporednih dirkah dvojic na kronometer osvojili prav toliko zmag.

V soboto popoldne sta Hafner in Zakotnik zmagala v svoji kategoriji na dirki Tržič - Gradež - Tržič in dosegla drugi absolutni najboljši čas (za zmagovalcem mlajše kategorije Turškom in Slakom, članoma DLF Monfalcone Cicli Čuk). Podvig sta predstavnik lonjerskega društva ponovila manj kot 24 ur kasneje v Selvi del Montello, kjer sta spet zmagala v svoji kategoriji na petem prvenstvu Treh Benečij v kronometru parov. Tu sta osvojila prvo mesto v izredno hudi konkurenci 22 parov in zadala drugouvrščeni dvojici preko minuto zaostanka. Spet sta dosegla drugi absolutni čas, potem ko se je v mlajši kategoriji spet uveljavil par Turk-Slak. Zmagoslavje lonjerskih vozačev v Montellu, kjer je bila trasa speljana po progi, kjer se je pred nekaj leti odvijalo svetovno prvenstvo, sta dopolnila Schneider in Jakofčič, ki sta zasedla dobro šesto mesto.

Na sobotnem nastopu v Tržiču pa so poleg odličnih Hafnerja in Zakotnika nastopili še Schneider in Jakofčič, ki sta zasedla peto mesto, Samec in Poropat (12. mesto), Macarol in Visintin (18. mesto). V mlajši kategoriji pa sta dirkala Lenisa in Mauro Zerial, ki sta prispela na cilj kot trinajsta. Poleg tega pa so lonjerski predstavniki osvojili še absolutno prvo mesto kot ekipa.

Tako se je nadvse uspešno začel zadnji poldrugi mesec dirk, potem ko so lonjerski vozači s spremenljivo srečo nastopali med poletjem na celi vrsti dirk tako v Italiji kot v Sloveniji in Avstriji. Med temi nastopi je treba omeniti zmago Lenise na krožni dirki v Trstu, vrsto častnih uvrstitev Samca v Furlaniji ter prvo mesto v vožnji posameznikov na kronometer, ki ga je Hafner dosegel na neuradnem evropskem prvenstvu v St. Johannu v Avstriji.

(R. Pečar)

V nedeljo ob odprtju novih balinarskih igrišč Na Proseku uspel turnir ŠD Primorje v balinanju

Na Proseku so - kot smo že poročali v preteklih dneh - v nedeljo predali namenu dve balinarski stezi, ki bosta omogočili, da se bo tudi v tej vasi še popestrila rekreacijska dejavnost. V rekordnem času je bilo s pomočjo manjše skupine zagnanih domačih športnih delavcev igrišče nared. V prekrasnem vremenu je v nedeljo goste najprej pozdravil tajnik balinarskega odseka Dario Tence, zatem je predsednik Primorja Dario Kante podčrtal važnost novega športnega objekta na Proseku, s pomočjo katerega upa, da se bo tudi na tem delu Krasa povečalo zanimanje za balinanje. Josip Čuk, predsednik Zadruga za Kulturni dom Prosek-Kontovel, ki je balinarjem odstopila teren, na katerem se igrišče nahaja, je najprej čestital vsem tistim, ki so s prostovoljnim delom pripravili dve balinarski stezi, s katerim se bo odslej dalje lahko ponašalo tudi Primorje. Serijo posegov je zaključil predsednik balinarske komisije pri ZSSDI Zdravko Skupek.

Potem ko je Danilo Kocman, ki je bil vseskozi koordinator del pri gradnji igrišča, prerejal trak ob vходу na igrišče, je Giuliano Ferluga, svetovni rekord v enournem neprenehnem zbijanju s 392 zadetki, v petminutni demonstraciji pokazal vse svoje balinarsko znanje. Zatem so se začeli boji dvanajstih četverk na prosekih in repenskih igriščih. Omembe vreden je krstni nastop primorjašev, ki so se kljub neugiranosti odlično upirali mnogo bolj kotiranim nasprotnikom.

V polfinalu so se tako Kras kot Portuale zlahka otresli Zarje oziroma presenetljive Gaje. Kljub izredno težkemu igrišču je bilo finalno srečanje med pristanišniki in Kantejevimi varovanci na visoki tehnični ravni. Na koncu so zasluženo slavili pristanišniki, krasovci pa se lahko tolažijo, da so se upirali močnejšemu nasprotniku.

Izidi 1. turnirja Primorja:
Skupina 1: Nabrežina - Mak 11:10, Kras - Nabrežina 11:2, Kras - Mak 11:1. Uvrščen: Kras.

Skupina 2: Kraški dom - Brinj 11:3, Brinj - Zarja 11:9, Zarja - Kraški dom 11:4. Uvrščena: Zarja.

Skupina 3: Gaja - Primorje 11:2, Polet - Primorje 11:2, Gaja - Polet 11:0. Uvrščena: Gaja.

Skupina 4: Rovna - Repentabor 10:9, Portuale - Repentabor 11:3, Portuale - Rovna 11:3. Uvrščen: Portuale.

Polfinale: Portuale - Gaja 11:6, Kras - Zarja 11:4.

Finale za 1. mesto: Portuale - Kras 11:5.

Finale za 3. mesto: Zarja - Gaja 11:9.

Končni vrstni red: 1. Portuale, 2. Kras, 3. Zarja, 4. Gaja. (Z. S.)

Trofeja Sokola v Novo Gorico

Tradicionalni balinarski turnir za trofejo Sokola je ob krasnih vremenskih pogojih in ob dobri organizaciji,

zelo dobro uspel. V nedeljo se je v Nabrežini 12 četverk z obeh strani meje potegovalo za končno zmago, ki je po športnem boju in ob lepih potezah mladih tolkačev Ferfolja zaslužen pripadla Meblu iz Nove Gorice. Med nastopajočimi se je ustvarilo tudi pravo prijateljsko vzdušje, kar je tudi namen takih takmovanj, kot je v nagovoru naglasil sokolov načelnik Danilo Mihelič. Štiri prvouvrščene četverke so nagradili s pokali, ki so jih podarili nabrežinska Hranilnica in posojilnica, občina Devin-Nabrežina in dežela Furlanija-Juljska krajina. Člani Sokola obenem čestitajo proseškemu Primorju ob dograditvi novega balinišča in se žal niso mogli udeležiti otvoritvenega turnirja, ker so bili polno zaposleni za organizacijo svojega tekmovanja.

Izidi:
Prva skupina: Sokol A - Danica 11:3; Danica - Topolč 11:10; Sokol A - Topolč 11:4.

Druga skupina: Sokol B - Portuale 11:8; Meblo - Portuale 11:0; Meblo - Sokol B 11:1.

Tretja skupina: Snežnik - Nabrežina 11:10; Kras - Nabrežina 11:0; Snežnik - Kras 11:5.

Četrta skupina: Kraški dom - Aluminij 11:2; Aluminij - Sistiana 11:4; Sistiana - Kraški dom 11:0.

Polfinale: Snežnik - Sokol 11:10; Meblo - Sistiana 11:0.

Finale za 1. mesto: Meblo - Snežnik 11:2.

Finale za 3. mesto: Sokol - Sistiana 11:8.

Končna lestvica: 1. Meblo - Nova Gorica, 2. Snežnik - Ilirska Bistrica, 3. Sokol - Nabrežina, 4. Sistiana - Sesljan. (B. S.)

Drugo mesto za Nabrežince

Na pokrajinskem tekmovanju za dvojice D kategorije sta se izkazala balinarja Raffaele Peric in Adriano Stanissa, ki sta branila barve Nabrežince. Po seriji zelo dobrih partij sta se prebila do finala in osvojila končno 2. mesto. (B. S.)

Turnir na Vrhu

Prejšnjo soboto je bil na Vrhu balinarski turnir za memorial Branka Jurna. Na njem je sodelovalo 12 ekip z obeh strani meje. Po pozdravnem nagovoru predsednika vrhovske zadruga Leopolda Devetaka so se začeli boji na peščenih stezah.

Najboljše so se odrezale ekipe iz Škofje Loke, Nove Gorice, Ozeljana in Štandreža (MAK), ki so si zagotovile mesto v finalni skupini. V odločilnih bojih so bili najboljši Novogoričani, za njimi pa so se uvrstili Ozeljanci, Škofjeločani in Štandrežci.

Na nedavnem prvem sestanku novega odbora sprejeli smernice Goriško SZ Dom v novo sezono

Po poletnem premoru so se pred dnevi sestali odborniki SZ Dom iz Gorice, da bi izvolili novo vodstvo in da bi začrtali smernice za delovanje v sezoni 1990/91. Šlo je namreč za prvi sestanek po rednem običnem zboru, na katerem so člani goriškega mestnega združenja izvolili odbornike. Že na samem običnem zboru je bilo sicer razvidno, da je »stara« garnitura odbornikov deležna velikega zaupanja, saj so bili skoraj vsi člani odbora potrjeni in ni prišlo do večjih zamenjav.

Na prvem sestanku je bil potrjen za predsednika Marko Čubej, ki je vodil društvo v zadnjem dvehletnem obdobju. Podpredsednik je Livio Semolič, tajniške dolžnosti bo odslej opravljala Renca Pelesson, za blagajnika je bil potrjen Vili Princič, gospodar pa bo Ugo Dornik. Ostali člani odbora so še Tanja Sokol, Mauro Dornik in Marko Lutman. Vodstvo SZ Dom sestavljajo še načelniki posameznih sekcij, in sicer Igor Gomišček (odbojka), Mija Česčut (športna gimnastika in športna ritmična gimnastika), Dario Peric (korsarka) in Flavja Bezeljak-Dornik (športni vrtec). Sonja Šuligoj-Primožič bo v novi mandatni dobi predsednica nadzornega odbora, katerega člana bosta še Niko Brešan in Igor Komel.

Potrditev zaupnice istemu odborniškemu kadru je brez dvoma najbolj zgovoren dokaz, da je bilo zadnje dve letje dokaj uspešno, istočasno pa je tudi želja, da bi steklo delo po že ustaljenih smernicah tudi v naslednji sezoni. In ravno teh aspektov se je dotaknil potrjeni predsednik goriškega združenja, Čubej, ki se je zahvalil vsem sodelavcem za res spodbudno dejavnost celotnega združenja. V predstavitvi nove sezone je ponovno prišla na dan multidisciplinarnost društva, ki je bilo že od vsega svojega začetka eden izmed veznih členov celotnega športnega življa na Goriškem. Tej nalogi se ni izneverilo niti danes. V sklopu raznih sekcij se namreč zbira okoli Doma mladina iz celotne pokrajine, kar daje delovanju mestnega združenja še večji pomen.

Ponovno je bila poudarjena tudi želja po večjem sodelovanju med sekcijami, še predvsem kar se tiče mladinskega sektorja, kjer sričo dejstva, da je človeškega materiala vse manj, je bilo opaziti v prejšnjih letih pravo bitko, da bi si vsakdo zagotovil čim večje število otrok. To je tudi botrovalo preizkušnji specializaciji, ki je še vedno prisotna v našem športu. Ravno zato so se že pred dvema letoma pri Domu

odločili, da bodo obudili tečaje splošne telesne vzgoje za najmlajše, kjer bi se otroci najprej seznanili z osnovnimi načeli dinamike in motorike in šele nato bi se opredelili za specifično disciplino. Pobuda je bila deležna res nadvse spodbudnega odziva, tako da bo deloval v sodelovanju s šolskimi oblastmi letos, že tretje leto zaporedoma, športni vrtec. Želja odbornikov je, da bi priredili splošno vadbo telesne vzgoje tudi za otroke prvih razredov osnovnih šol. Vadba bi bila še predvsem zanimiva za tiste otroke, ki so medtem prešli iz vrtca v šolo, saj so bili vsi v lanskem letu »testirani«, tako da bi lahko specializirani trenerski kader nemoteno sledil njihovem psihofizičnemu razvoju.

Ob splošnem tečaju telesne vzgoje, ki naj bi prišel v začetku oktobra, pa je že steklo delo po posameznih sekcijah. Odbojkarice, košarkarji, orodni telovadci in ritmičarke so že pričeli z vadbo, saj bodo tudi letos nastopali v raznih prvenstvih, oz. tekmovanjih. Novo vodstvo SZ Dom je sprejelo tudi sklep, da bodo vse svoje tekmovalce predstavili javnosti na skupni predstavitvi, ki naj bi bila predvidoma v prvi polovici oktobra.

(MAL)

Miniodbojkarji Soče Sobema osvojili naslov deželnih prvakov

Mladi miniodbojkarji Soče Sobema so že tretje leto zapored osvojili naslov deželnih prvakov. Sovodenski fantje so namreč tudi v nedeljo v Forni di Sopra potrdili svojo premoč in premagali vse nasprotnike. Za še izdatnejši uspeh slovenskih odbojkarjev so poskrbeli predstavniki Vala, ki so zasedli 3. mesto.

Tudi v karnijskem središču je bila potrjena premoč mladih slovenskih ekip, ki so v primerjavi z bolj kotiranimi postavami potrdile, da vlagajo veliko skrb in energijo že v najmlajše.

Sočani so v Forni di Sopra najprej premagali videmsko Selenio z 2:0. Z istim rezultatom so nato slavili še proti VBU iz Vidma, Pordenonu in samemu Valu.

Štandrea postava, ki je v jutranjih urah odigrala kar tri zaporedne tekme brez počitka, je izgubila tudi proti Selenii.

Za Sočo Sobema so igrali: Pellegrin, Mucci, Marko, Matjaž in Mitja Černic. Postavo Vala so sestavljali R., G. in D. Lutman ter Plesničar.

V karnijskem letoviščarskem središču se je istega dne odvijal tudi finale deželne prvenstva pokrajini under 16. Za goriško reprezentanco, ki je v odločilnem srečanju klonila Videmčanom, je igralo kar 6 slovenskih odbojkarjev in sicer Stilič (Olympia), Korečič, Devetak, Paoletti, Florenin in Gravner (Val/Nas prapor).

Razveseljivo je tudi dejstvo, da bosta Florenin in Paoletti člana deželne reprezentance, ki bo konec meseca pod vodstvom prof. Franka Drasiča odpotovala v Aostno na vsedržavno tekmovanje dežel. (Černic/Zip)

Na košarkarskem turnirju AA jadrancovci zadovoljili Naši na dobri poti

S polfinalne tekme AA v Nabrežini Jadran TKB - Solvay (Foto Križmančič)

Turnir tretjeligašev za tekmovalne Alpe Jadran, ki je v petek in soboto potekal v nabrežinski telovadnici v organizaciji športnega združenja Jadran, nas je uvedel v to, čemur bi ne preveč evfemistično lahko rekli »duh in ozračje italijanske C lige«.

Nastopajoča moštva so po slabem mesecu priprav seveda še daleč od optimalne forme. Pri vsaki ekipi je bilo več nedorečenosti, vendar so vse postave z izjemo novogoriške Iskre nastopile z ustreznim pristopom k igri in, kot smo že naglasili v komentarju, izrazile zvrhano mero borbenosti in volje po zmagi. Z razliko od B-2 lige je tretjeligaško prvenstvo na nižjem tehničnem nivoju in tudi srednja starost protagonistov bo v primerjavi z drugoligaškim prvenstvom na splošno nižja.

Jadran je že uvodoma preveril jakost bodočih tekmecev, tržaške Servolane Latte Carso in tržaškega Solvaya. Vatovčeva vrsta je zaradi odsotnosti Rauberja in Daneva pridobila nekaj

novih značilnosti, predvsem zaradi drugačnih značilnosti igralcev, ki ju bodo nadomestili. Novi Jadranov »nakup« Merlin je zaigral na dostojni ravni oba večera, nekoliko boljše v finalni tekmi, ko je bil pri metu mnogo bolj zanesljiv, kot v polfinalnem srečanju proti Tržiču. Če lahko sodimo po dveh tekmah, potem bi lahko rekli, da je to košarkar, ki »paše« v ta koncept igre, zato ker je dovolj hiter, nevaren v napadu in zelo odločen v obrambi, poleg tega pa razpolaga z dobrim metom iz srednje razdalje in rad teče v protinapad.

V pozitivnem smislu sta izstopala tudi Smotlak in Paulina, ki bosta ob Pertotu nastopila v vlogi centra. Oba navedena igralca sta stopila na igrišče brez strahu in Paulina je v finalni tekmi nekajkrat celo odločilno posegel ter v končnih minutah srečanja verjetno tudi dejansko pripomogel k zmagi svojega moštva.

David Pregarc je oba dneva igral na kakovostni ravni, si privoščil nekaj

res atraktivnih potez in zadovoljil tudi v obrambi, ki je bila doslej njegova slabša stran. Za Pregarca torej lahko izrečemo visoko oceno, ki se je vsaj za čas, ki ga je prebil na parketu, saj je moral obakrat predčasno na klop zaradi petih osebnih napak.

Pod mejo svojih zmogljivosti sta tokrat zaigrala Čuk in Sosič, za katera pa ne gre preveč skrbeti, saj sta najbolj izkušena in bosta verjetno do začetka prvenstva povsem nared. Tudi Oberdan in Stanissa sta predvsem v prvem srečanju zaradi »trmastega vztrajanja« zagrešila nekaj nepotrebnih in naivnih napak v fazah prenosa žoge in organizacije napada. Na njuni strani je seveda mladost, vendar morata te svoje hibe odpraviti čimprej zato, da bosta lahko zanesljiva graditelja igre Jadranovega moštva.

Do začetka prvenstva je torej ostalo še precej časa in jadrancovci bodo verjetno lahko mirno odpravili sedanje največje pomanjkljivosti in nedorečenosti. Ko se bodo začela ligaška tekmovanja, bo ekipa verjetno popolnoma nared in takrat bodo tudi ocene lahko popolnejše.

CANCIA

Mladinsko prvenstvo Slovenije Jadranovci danes proti Triglavu

Po poletnem premoru se ta mesec nadaljujejo tekme mladinskega prvenstva Slovenije. Jadranovci bodo danes ob 18. uri igrali v Repnu proti Triglavu iz Kranja.

Po tem srečanju se bosta v isti telovadnici spoprijeli tudi članski vrsti obeh društev, in to v prijateljski tekmi, ki bo za naše košarkarje še kako koristna.

Postojni turnir v Kopru

Dvodnevni košarkarski turnir skupine B za pokal Alpe Adria je po pričakovanju osvojila Postojna, ki je v velikem finalu premagala mladinsko selekcijo Cibone s 94:75 (45:39). Tretji je bil Koper, ki je premagal kranjski Triglav s 77:70 (46:36).

Turnir je v obeh dneh privabil v telovadnico OŠ Anton Ukmar lepo število gledalcev, ki so spremljali kakovostno košarko. Vse tekme so sodili Schultz, Lovšin, Kavčič, Rems in Fekonja (vsi Ljubljana) ter Kovčič (Kranj) in Kamnikar (Crnomelj). Najuspešnejši strelci turnirja je bil Zlatko Šantelj, kapetan Kopra, ki je dosegel 49 košev. Sledijo Rojko 44, Tiringar (oba Postojna) 39, Bošnjak (Triglav) 36, Besedič (Postojna) in Perica (Cibona) po 35 itd.

V finalu je Postojna ponovno igrala brez Petra Vilfana, vendar je visoko premagala dvakratno mladinske državne prvake. Zagrebčani so se sicer srčno borili, a ko je vstopil pri Postojni v igro Tiringar, je bilo njihovega odpora konec. Največ košev so dosegli Rojko 22, Besedič 15, Tiringar 14, Mičunovič 12 za Postojno ter Perica 15, Šamanič in Gapič po 14 za Cibono.

Koprčani so v tekmi za tretje mesto presenetili novega 1 B-ligaša in ga z igro povsem zasenčili. Novi kapetan koprskih košarkarjev Zlatko Šantelj je bil najučinkovitejši, nase je opozoril Vučenič, Bursič je lepo zadeval trojke, a tudi nabiral osebne, Šiško in Krašovec pa sta menjale dobro vodila igro rumeno-modrih, ki so dokazali, da napovedi trenerja Ciglerja niso prav nič na trhljih osnovah. Največ košev so dosegli Šantelj 21, Vučenič 19, Krašovec 17 za Koper ter Bošnjak 19, Sušič 15, Horvat 11 za Triglav.

Končni vrstni red: 1. Postojna, 2. Cibona, 3. Koper, 4. Triglav.

(Kreft)

V Bazovici je nogometno društvo predstavilo sponzorja Zarja Cave Pietra Scoria

Športno društvo Zarja je preteklo soboto na svojem sedežu v Bazovici priredilo srečanje z igralci, odborniki in navijači, na katerem je tudi predstavilo sponzorja, ki bo letos stal ob strani društvu. Bazovsko društvo je vzpostavilo sodelovanje s podjetjem Cave Pietra Scoria, kateremu se je predsednik Mirjan Žagar v uvodnem nagovoru zahvalil za sodelovanje. Vodja podjetja Alessandro Scoria je naglasil, da je zadovoljen s sodelovanjem z bazovskim društvom, ki se je pred začetkom letošnjega prvenstva močno okrepilo, ob tem pa je izrazil upanje, da bi nogometna ekipa, ki nastopa v 2. amaterski ligi, zmagala prvenstvo.

Žagar je ob prisotnosti predsednika deželnega odbora CONI dr. Borrija predstavil sponzorju ekipo in izrekel prepričanje, da se mu bodo igralci na najboljši način zahvalili z rezultati na igrišču.

Na sliki (foto Križmančič) predstavitev sponzorja ŠD Zarja v Bazovici.

obvestila

SK DEVIN organizira ob Oktobrfestu štiridnevni izlet v Salzburg in München od 21. do 24. t. m. Za vpisovanje in informacije Jordan Purič - tel. 327196 in Bruno Škerk tel. 200236.

ŠZ SLOGA IN SK DEVIN PLANINSKA SEKCIJA organizirata 15. in 16. t. m. vzpon na Krn. Odhod v soboto, 15. t. m., ob 14. uri iz Sesslana z lastnimi avtomobili in društvenim kombijem. Za informacije Viktor Stopar, tel. št. 226283, in Bruno Škerk, tel. št. 200236.

ZŠSDI obvešča, da bo danes, 12. t. m., ob 20.30 na Stadionu 1. maj v Trstu seja odbojcarske komisije. Dnevni red: meddruštveni odnosi, pokal prijateljstva, analiza tečaja za najmlajše (Zognik - Trst) in programiranje za sezono 1990/91.

SHINKAI KARATE KLUB obvešča, da so se pričeli treningi v občinski telovadnici na Proseku, Ul. S. Nazario, in to začasno ob torkih in četrtkih od 18. do 21. ure, razdeljeni po starosti in stopnjah. Za informacije tel. na št. 327342.

ŠD POLET KOTALKARSKA SEKCIJA obvešča, da so odprta vpisovanja za nove tečajnike (letnika 1983/84) in

tudi za druge ljubitelje kotalkanja. Interesenti naj se javijo na Poletovem kotalkališču od 18. do 20. ure vsak dan, razen sobote in nedelje (tel. 211758).

ŠD MLADINA obvešča, da se nadaljujejo skupni treningi smučarjev in rolkarjev ob sredah ob 18. uri. Zbirališče, kot običajno, na igrišču Doma A. Sirk. Ker je v polnem teku prvi test, je zaželena polna udeležba.

SK DEVIN obvešča, da se nadaljuje predsmučarska telovadba na sedežu društva v Cerovljah vsako sredo od 18. do 19.30. Možen prevoz z društvenim kombijem. Za informacije tel. na št. 200939 (Kristijan Zidarič).

ŠK KRAS - ŽENSKI ROKOMET obvešča, da bo sestanek in zatem prvi trening v ponedeljek, 17. t. m., ob 20. uri v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vabljeni so še posebno nova dekleta. Za informacije telefonirajte na št. 251005.

OK VAL IN NAŠ PRAPOR obveščata, da je v teku vpisovanje za tečaj miniodbojke (letnika 1980/81/82/83). Vpisovanje sprejemajo na tajništvo (Giorgio Corva) vsak dan med 13.30 in 15.00. Telefon 521420.

se oddaljevalo ter se spet bližalo, vendar pa bistva le ni mogel dojeti. Kam se vsem tem mrkim ljudem tako mudi? Domov, v varno zatočišče, domov k jedi na mizi, domov v toplo posteljo. Kje bom danes spal? Na to ni hotel misliti.

Ni se zavedel, koliko časa je taval po širokih in razsvetljenih ulicah, naposled pa se je znašel pred železniško postajo, ob tisti pozni uri še polno ljudi, ki so hiteli, se gnetli, se glasno klicali in dohitevali.

Stopil je skozi velik obokan vhod in se usedel na klopco tik ob prodajalnici vozovnic. Na njegovi desni in levi strani so najrazličnejši ljudje vihteli kovčke, torbe in raznovrstne škatle iz kartona, vendar pa ga njihovo početje ni več zanimalo. Ob začetku potovanja mu je bila vsaka posamezna poteza najneznatnejšega človeka važna, ta važnost pa je s časom počasi plahnela, dokler se mu ni vse to večno početje in vrtenje zagnusilo. Proč, proč od tod! Vendar je še okleval! Ni hotel vstati, ali pa ni imel za to dovolj moči. Zelo je bil truden, čebljanje in glasovi okoli njega so se počasi spreminjali, najprej v razburkano, nato pa v vedno mirnejšo melodijo. David je nagnil glavo in že so mu ti obrazi, te geste in ti zvoki zbledeli v objemu sladkosti in brezobličnosti.

»Hej, prijatelj, menda res ne misliš spati tu na klopi!« V trenutku se je David zdrnil, na široko odprli oči in pred sabo zagledal slabo oblečenega, neobritega in razkuštrane fanta. Kazal je kakih dvajset let, lase je imel črne kot pekel, oči pa tako prodorne, da je David ob njegovem pogledu takoj povesil oči.

Ni mu takoj odgovoril. Pogledal je najprej njegove roke, nato staro in oguljeno torbo, ki jo je držal v rokah, in šele nato v obraz, ki je bil zgodaj postaran. Globoke gube so se zaježale v njegovem čelu, črn šop razkuštranih las pa se je šopiril na njem. Dolgo ga je David gledal v obraz, vendar pa se je njegovemu pogledu izmikalo. Zijal mu je mimo oči nekam v daljavo ust, trepalnic in gub. Oči pa so v trenutku

bliskovito švignile, gube so se poglabile, z rokami je sunkovito zamahnil. Lotila se ga je jeza, ki se mu je poznala predvsem na ušesih, ki so takoj zadobile sočno temnordečo barvo, iz ust pa se mu je usul cel plaz besed.

»No, nekaj sem te vprašal, gospodič v lepi obleki, bojzljivec boječi, ne drži se tako drzno, ko pa ti strah kar dere iz oči!«

Za trenutek se je fant ustavil in zamislil. Davidu se je zdelo, da ga je trenutno zapustila tista sveta jeza, ki ga je napadla malo prej. Spet je nadaljeval, tokrat z globokim, močno spremenjenim glasom, ki je izražal razočaranje in neko starodavno jezo, že zdavnaj potisnjeno na dno duše, da ga ni mogla več razburjati, ter negotovost in celo plašnost. Tej spremembi se je David zelo začudil, saj ga je njegova prejšnja ošabnost in vzvišenost spravila v zadrego. Sedaj je fant stal pred njim razgaljen in ubog, kot njegova obleka, ki je bila, to je David opazil komaj sedaj, na živih pretrgani, na majici pa so se mu zrcalili veliki mastni madeži. Fant je nadaljeval: »Ti mi ne odgovoriš, ker sem z juga, ker sem revež, ker sem capin, ker sem zavrženec.« Pokazal mu je roke, ki morda niso bile žuljave, a polne majhnih zarezic, poleg tega pa umazane in črne, tako, da je David menil, da je moral črnolasi fant že opravljati celo vrsto najrazličnejših poklicev, od mehanika do postreška in težaka.

»Veš, kaj pomenijo te roke? Pomenijo vsakdanji boj za delo, vsakdanji boj za kruh. Pomenijo, da moram delati en dan tukaj, en dan tam, da se moram marsikatero jutro postaviti v vrsto, da lahko tisto dopoldne delam nekaj ur kot težak, kjer mi nalagajo najtežja in najbolj gnusna opravila, težaki, s stalno zaposlitvijo pa me porivajo in me psujejo, češ, glej ga, kaj nam ta idiot krade zaslužek. Te roke pomenijo izkoriščanje... Ko bi ti vedel, kako so me izkoriščali, ni jih zanimalo, da sem fizično šibek in bolan, ne, še naprej so me izžemali na vso moč. Glej ga, terona — so mi pravili in bruhanili v smeh. Koliko ponižanj sem že pretrpel...«

36.

ODHAJANJA

DUŠAN JELINČIČ

On je bil vendar v baru, svet pa na onem bregu, vmes pa je bila mogočna pregrada šipe. Kaj vse mi roji po glavi, si je mislil, in kakšna razlika od takrat, ko je z izrednim navdušenjem nastopil svoje dolgo potovanje. In vendar je občutil, da bo moral naposled to pregrado odstraniti ter stopiti na cesto. Tako je s trudnimi koraki tudi storil. Kaj sedaj? Ošvrknil ga je topel večerni zrak. Neba, ki je bilo prav gotovo že temno, pa ni videl. Videl ni niti ljudi, ki so butali vanj, niti njihovih pogledov. Šel je svojo pot, potovalko je imel ob sebi, pred njim pa je bila umazana in vendar bleščeča se cesta, na kateri so se v tisočih odtenkih igrane sence, se izgubljale, se spet prikazovale, poskakovale, se skrivale in plesale. Luči so bile že prižgane, hodil je, se ustavil, se zagledal nekam v daljavo ter se spet premaknil. Nečesa pa, kar mu je kluvalo po možganih, se ni mogel domisliti. Spremljalo ga je po poti,

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povprečno 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 12. septembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst

Cian Italiane
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Diktatorjevo truplo so včeraj dali na ogled javnosti Nasledniki predsednika Doeja napovedujejo boj za oblast

MONROVIA — Z včerajšnjo izpostavitvijo Doejevega trupla se je v Liberiji začela bitka za nasledstvo. Da bi preprečili javno mnenje, da je predsednik Samuel Doe (na sliki AP) res umrl, so uporniki Princea Johnsona dali namreč njegovo iznakaženo truplo na ogled v bolnišnici Island clinic. Čeprav so si liberijski prebivalci z vso verjetnostjo oddahnili, da se je Doejeva tiranija končala, pa se vsaj bližnja bodočnost gotovo ne najavlja kot najbolj rožnata. Kako se bodo sporazumeli štirje kandidati za predsedniško mesto, je namreč prava uganka.

Kot smo že poročali, se je za začasnega predsednika (v pričakovanju zakonite vlade) samoimenoval Prince Johnson, predsedniško mesto pa bi rada zasedla tudi njegov nasprotnik Charles Taylor in bivši Doejev zaveznik general David Nimley. Svoje pravice bo skušal uveljaviti tudi predsednik liberijske vlade v izgnanstvu Amos Sawyer (ki ga podpira tudi organizacija Ecovas). Vlado v izgnanstvu sestavljajo nasledniki Kongov, ki so vladali v Liberiji vse od njene ustanovitve do Doejevega državnega udara (tudi ostali trije kandidati pripadajo istemu plemenu).

Težko je torej reči, kdo bo vodil Liberijo na poti njene povojne obnove (državljanska vojna in Doejev režim sta namreč botrovala njenemu gospodarskemu propadu), tega pa skoraj gotovo ne bo mogoče odločiti na demokratičen način, zlasti zaradi sovraštva med Johnsonom in Taylorjem. Prvi izhaja namreč iz Taylorjevih vrst, a se je letos uprl svojemu liderju in se verjetno zavezal z ZDA, ki niso mogle več podpirati Doeja (kateremu so v preteklosti namenjale veliko denarno pomoč), a niti Taylorja (ker je že imel opravka z ameriško pravico). Taylor pa po drugi strani ostro nasprotuje mirovni sili Ecovas, proti kateri se je boril z isto surovostjo kot proti Doejevi vojski.

Pogrešano Santino Renda iščejo tudi s pomočjo detektiva in nekega Roma

MILAN — Starši pogrešane Santine Renda so včeraj spet pritegnili nase pozornost javnosti in preiskovalcev, ki glede izginotja tavajo še v popolni temi. V Milanu so sklicali tiskovno konferenco, ki se je udeležil tudi detektiv Giuseppe Gelsomino. Družina Renda je moškemu že pred kakim mesecem naročila, naj poiščejo za Santino, vendar tega ni povedala nikomur, niti preiskovalcem. Gelsomino je opravil prve preiskave in zasledovanje pa po navodilih in s sodelovanjem glavarja Romov s Sicilije Enverja Salija.

Prav Enver Sali naj bi prvi opozoril družino Renda, da so njihovo hčerko odpeljali Romi, pravzaprav dvojica Romov, ki biva v Mesini. Od tod je pred časom klicala neka ženska, ki se

je predstavila za Fatimo, in povedala, da ima Santino pri sebi, vendar bi jo rada vrnila staršem. Ženska naj bi tudi priznala, da bi to že storila, če se ne bi bala svojega moža-gospodarja. Telefonski pogovor je trajal približno petdeset minut, vendar ga policija ni presegla, kljub temu da je telefon v hiši Renda pod nadzorstvom. Prav to dejstvo pa je preiskovalcem vzbudilo sum, da Rendovi nimajo ravno čiste vesti, kar pa so slednji odločno zavrnili in preklicali tudi vsako sodelovanje z oblastjo. Na včerajšnji tiskovni konferenci sta zakonca Renda povedala tudi, da sta detektiva plačala z denarjem, ki so ga zbrali sorodniki in ne s prispevki družine Tacchella in nogometaša Schillaccia, kot se šušlja.

Vojna kriminala v Hongkongu

Vojna med sovražnimi kriminalnimi organizacijami je v Hongkongu terjala šest mrtvih in 23 ranjenih. Trije neznanci so v ekskluzivno lokal vrgli kar nekaj molotovk (Telefoto AP)

Madžarska brez pšenice in petroleja

BUDIMPEŠTA — Voditelji nove madžarske države se bodo morali v naslednjih mesecih spoprijeti še z nekaterimi res neljubimi problemi. Državo namreč začena pestiti pomanjkanje petroleja in nekaterih živil. Madžarsko ministrstvo za kmetijstvo je uradno zaprosilo Washington za večjo količino pšenice. Letošnja pšenična bera je bila na Madžarskem skrajno pičila, saj je velika suša ustvarila neprecenljivo škodo na poljih in je bil zato pridelek znatno manjši.

Še pred dobrim letom je bila vez med Moskvo in Budimpešto trdna in plodna. Madžarska je vsako leto prejela velike količine sovjetskega petroleja. S tem je madžarski državi uspelo kriti kar 90 odstotkov celotne porabe naftnih derivatov. "Črno zlato" je dotekalo v madžarske rafinerije po t.i. "naftovodu prijateljstva". V zameno je Madžarska nudila Sovjetski zvezi večje količine mesa in pšenice. Novo politično vodstvo in suša sta prav gotovo madžarske politike spravila v hudo zagato.

Voditelji Kremlja so v prejšnjih dneh sporočili, da ne bodo več uspeli nuditi tako zajetne količine nafte kot so to storili še lani. SZ je najprej navedla, da bo letošnji dotok petroleja za 30 odstotkov manjši, nato je tega znižala še za nadaljnje 4 odstotke. Poznavalci sicer ne izključujejo, da bo dobava petroleja zdrknila za celih 50 odstotkov, in to predvsem upoštevajoč kritični položaj v zalivskih državah.

Madžarska vlada si je temu primer-no zavahala rokave in pripravila varnostni plan, ki naj bi stopil v veljavo v trenutku, ko bi Sovjetska zveza sklenila odločno zmanjšati dobavo prepotrebne petroleja. Sicer so madžarski voditelji že pred časom uvideli možnost zmanjšanja dotoka nafte iz Sovjetske zveze. Najprej so sklenili zajetno pogodbo z iraško državo - govor je bil za celih 200 tisoč ton petroleja. Žal je nato omenjena pogodba propadla zaradi dobro znanih dogodkov, ki so po 2. avgustu izolirali iraški izvoz petroleja. Madžarski državniiki so se zato obrnili do Libijcev in Alžircev, ki so jim prodali okrog 300 tisoč ton petroleja. Madžarska država, ki je po politični obnovitvi v polnem razvojnem procesu, potrebuje vse več naftnih surovin in bo zato kaj kmalu morala zaprositi še za evropski petrolej.

Žal je uporaba nesovjetskega petroleja tesno povezana tudi z izdatnejšimi stroški. Tako libijski, kot tudi alžirski in evropski petrolej je namreč neprimerno dražji in ga je treba plačati v zlahtni valuti. To bo seveda močno načelo že itak šibko madžarsko ekonomijo. Madžarski dolg do tujine naj bi se povečal za nadaljnjih 20 milijard dolarjev. To bo seveda tudi negativno vplivalo na inflacijsko stopnjo, ki naj bi se za leto 1991 sukala okrog 30 odstotkov.

Ksenofobno izrazoslovje avstrijskih liberalcev močno spominja na nekdanje Hitlerjevo besedišče

DUNAJ — V času predvolilne kampanje avstrijski svobodnjaki (FPÖ) še raje kot sicer navajajo predloge in argumente, ki naj bi opozarjali na domnevne nevarne posledice bivanja številnih tujcev v Avstriji, vodja FPÖ Jörg Haider pa je ponovno posegel po žargonu, ki v marsičem priključuje v spomin izrazoslovje Adolfa Hitlerja in drugih propagandistov nacionalsocializma.

Med zadnje s ksenofobijo cepljene ugotovitve FPÖ sodi predlog vodje parlamentarne frakcije FPÖ Norberta Gugenbauerja in vodje dunajske FPÖ z nadvse nemško zvanečim priimkom Rainerja Pawkowicza, po katerem bi bilo treba omejiti število tujih otrok v dunajskih osnovnih šolah, obenem pa ustanoviti posebne razrede za tujce, kjer naj bi se pripravljali za prehod v normalne razrede z nemškim poukom. Utemeljitve za takšen ukrep naj bi bil pomanjkljiv pouk za otroke z nemškim materinim jezikom, do česar naj bi prihajalo zaradi pomanjkljivega znanja nemščine tujih otrok. Praksa in ugotovitve šolskih oblasti sicer kažejo na to, da zaradi prisotnosti tujih otrok, praviloma do takšnih motenj ne prihaja. Šolske oblasti prav tako odklanjajo ločene razrede za tujce in sicer z argumentom, da bi to pomenilo socialno ter drugačno getiziranje tujih otrok ter otežilo njihovo socialno in splošno integracijo. Sprito latentne in tradicionalne precejšnje ksenofobije v Avstriji pa FPÖ vztraja pri svojem in izkorišča v predvolilni kampanji.

Vodja FPÖ Jörg Haider, ki ni ravno poznan po svoji verbalni zadržanosti, je v času predvolilne kampanje še povečal robotost svojega izrazoslovja. Sprito privilegijev številnih funkcionarjev v paradržavnih zbornicah je Haider npr. pred kratkim primerjal

kancelerja Vranitzkega in njegovega namestnika Rieglerja s svinjskimi pastirji, ki naj bi upravljali razmere v teh ustanovah. Haider je pri tem svojo stranko označil kot sredstvo proti škodljivcem, znano pa je, da je izraz ljudski škodljivci sodil v stalni repertoar propagande v času tretjega rajha in je veljal predvsem za komuniste, Žide in Rome. Ostale stranke ostro kritizirajo surov Haiderjev žargon, med posledicami surovega žargona - tako kanceler Franz Vranitzky - pa je kaj lahko tudi posurovelost v politični praksi. Jezikoslovca Franz Januscheck in Utz Maas pa sta na pobudo iniciative »demokrati proti neonacismu« do dokumentirala Haiderjevo priključevanje v spomin nacističnega žargona. Haiderjeve trditve o totalni vojni, ki naj bi jo svobodnjakom napovedali socialisti (SPÖ) in ÖVP (ljudska stranka) priključujejo npr. v spomin Hitlerjeve in Goebbelsove napovedi »totalne vojne«, Haiderjeva skovanka »stare stranke« za SPÖ in ÖVP pa še jasneje spominja na prav takšno Hitlerjevo oznako za meščanske stranke v Weimarski republiki. Haiderjeve občasne zahteve po dokončni rešitvi posameznih vprašanj prav tako močno spominjajo na nacistično končno rešitev vprašanj, od katerih je bilo najbolj zlovesča končna rešitev židovskega vprašanja. Avtorja študije dopuščata možnost, da Haider občasno uporablja izraze iz preteklih časov nenamerno, oziroma, da je takšno izrazoslovje sodilo v domače okolje. Haiderjev oče je bil že 1929 član

derjeve trditve o totalni vojni, ki naj bi jo svobodnjakom napovedali socialisti (SPÖ) in ÖVP (ljudska stranka) priključujejo npr. v spomin Hitlerjeve in Goebbelsove napovedi »totalne vojne«, Haiderjeva skovanka »stare stranke« za SPÖ in ÖVP pa še jasneje spominja na prav takšno Hitlerjevo oznako za meščanske stranke v Weimarski republiki. Haiderjeve občasne zahteve po dokončni rešitvi posameznih vprašanj prav tako močno spominjajo na nacistično končno rešitev vprašanj, od katerih je bilo najbolj zlovesča končna rešitev židovskega vprašanja. Avtorja študije dopuščata možnost, da Haider občasno uporablja izraze iz preteklih časov nenamerno, oziroma, da je takšno izrazoslovje sodilo v domače okolje. Haiderjev oče je bil že 1929 član

Haag podpira zahteve Jugoslavije po vstopu v evropske organizacije

HAAG — Nizozemska bo podprla pobudo Jugoslavije za pospešitev postopka v zvezi z njenimi zahtevami, ki jih je poslala Evropski skupnosti, OECD in pariškemu klubu. To je v pogovoru s podpredsednikom ZIS Živkom Preglom v Haagu potrdil nizozemski podpredsednik vlade in finančni minister Win Kok.

V odnosih Jugoslavije z evropsko dvanaestico gre predvsem za predčasno sklenitev novega finančnega protokola. V OECD je Jugoslavija zahtevala status polnopravne članice, od pariškega kluba pa pričakuje reprogramiranje jugoslovanskih dolgov.

Podpredsednika vlad sta se pogovarjala tudi o posledicah iraške okupacije Kuvajta. Pregl je povedal, da bo imela Jugoslavija zaradi dosledne izpeljave resolucije Združenih narodov o embargu proti Iraku samo do konca leta 1,3 milijarde dolarjev škode, na daljši rok pa 6 milijard dolarjev. Zato Jugoslavija računa ne le na neposredno pomoč za ublažitev teh posledic, temveč meni, da je to tudi razlog več za takojšnjo preučitev njenih zahtev.

Hude poplave razdejale Seul

SEUL — Silovito deževje, ki se je prejšnje dni zneslo nad Seulom, je doslej terjalo najmanj štiriintrideset žrtev. Voda je močno poškodovala ali celo porušila številna poslopja, tako da je brez strehe že več kot 17 tisoč ljudi. Največ škode je bilo v rezidenčni četrti, ki leži ob bregovih reke Han. Voda je močno narasla, ponekod je bil vodostaj petkrat višji od normalnega, in odnesla mostove in ograje; nekatere vile so popolnoma zalite z vodo. Zaradi poplav so zaprte vse šole, dobava vode in elektrike pa je omejena.